

"Farkınız Okumak Olsun"

İKRA

İlim kültür
ve rahmet
derneği
bülteni
ÜCRETSİZDİR

Yıl: 12 • Sayı:47 • Ekim - Kasım - Aralık 2018 www.ikraderneği.org

TEMİZLİK

ARINMAKTIR

Röportaj: Prof.Dr. Sefa SAYGILI
Psikolojik Rahatsızlıklardaki
Patlamanın Arkasında...

İlim ve Alim: Abdulmetin Balkanlıoğlu
Nefesini Hak Yolunda Tüketen
Bir Güzel İnsan

Hangi Mihrimah?
Üsküdar mı, Edirnekapı mı?

BİRMAR

"ucuz, kaliteli, güvenilir alışveriş"

Ciğerci Hacı Basri Oğulları

CİĞERCİBASRİDÖNER
KAHVALTIDA LİDER

CİĞERCİBASRİDÖNER
KAHVALTIDA LİDER

Kapalıçarşı

Telefon : (0212) 511 95 54

Beyazıt/Gedikpaşa

Telefon : (0212) 517 27 93

Esenler

Telefon : (0212) 646 43 44

Bayrampaşa

Telefon : (0212) 565 44 54

www.cigercibasri.com

Bâbu's-selâm

Cilâlî İmaj Devrinde Arınmak

İnsanlığın geçirdiği dönemler, daha çok ulaşılan veya ulaşıldığı kabul edilen teknik gelişim seviyesine göre sınıflandırılır. Taş devri, yontma taş devri, cilâlî taş devri, maden devri... gibi. Bu anlamda içinde bulunduğumuz dönem de teknoloji, uzay, iletişim/bilişim çağı gibi sıfatlarla isimlendirilir. Bütün bu sınıflandırma ve isimlendirmelerde esas alınan ölçüt, insanın hayatına yön veren ilkeler değil, insanın geliştirdiği ve kullandığı araçlardır. Diğer taraftan insanın ve ona yön veren ilkelerin merkeze alındığı isimlendirmeler de yapılmamış değildir: Asrı Saadet veya Câhiliye Dönemi gibi.

Yaşadığımız dönem, insan ve ona yön veren ilkeler esas alınarak isimlendirilecek olsa, her halde en uygun nitelemelerden biri de "cilâlî imaj devri" olurdu. Neredeyse her şeyin dış görünüşe ve dışardan görenlere göre dizayn edilmesini ifade eden bu tanım, aynı zamanda insanlığın iflas etme noktasına gelmesinin sebeplerini de açıklayabilecek bir derinliğe sahiptir. Kıyafet, duruş, konuşma, beden hareketleri ve yüz mimiklerini de kapsayacak şekilde dışarıya yansıtılmak istenen görüntü için artık uzmanların istihdam edildiği ve ciddi paraların harcandığı imaj anlayışı, diğer taraftan insanın tek bir boyuta indirgenmesinin de yolunu alabildiğine açmıştır.

"İmaj her şeydir" anlayışının geçerli olduğu bu boyutta, insanın iç âlemine ve kalp dünyasına iltifat edilmediği gibi, "açığa vurulanları olduğu kadar, kalplerde olanları ve nefislerde gizlenenleri de" bilen "Lâtif ve Habîr" olan da (cc) hesaba katılmaz. Sonuçta şık bedenlerin içinde harabeye dönmüş ve karamış gönüller, tebessüm eden çehrelerin içinde tehlikeli ve karanlık fikirlerin hüküm sürdüğü sahte bir görüntü çıkar ortaya. Üstad Necip Fazıl'ın şu mısralarda tasvir ettiği gibi:

*Bütün bir kâinat muşamba dekor,
Bütün bir insanlık yalana teslim.*

Oysa bütün gayret ve imkânların dış görünüş ve beden için seferber edilmesine rağmen, insan için belirleyici olan iç âlemdir, gönül dünyasıdır. Kendisinden hiçbir şey gizli kalmayan Yüce Yaratıcıyı hayatından çıkartan insanın iç âlemi karanlığa gömülür, gönül dünyası harabeye döner. Kalpleri karanlık, yıkık ve perişan olmuş insanların yaşadığı bir dünya, temiz, huzurlu, güvenli ve mamur kalabilir mi?

Kalamaz ve nitekim kalamıyor! Yeryüzündeki, yani dış dünyadaki bu kadar zulmün, yıkımın ve tehlikeli boyutlara ulaştığı ifade edilen çevre ve atmosfer kirliliğinin temelinde yatan ana sebep, iç dünyaların kirlenmesi, karanlığa gömülmesi ve harabeye dönmesidir. İnsanoğlu gönül dünyasını iman nuruyla aydınlatmadıkça, nefisini manevi kirlilerden arındırmadıkça, hayatını "gizli ve açık" her şeyi görüp bilen Yüce Yaratıcı'nın direktiflerine göre şekillendirmedikçe, ne birey, ne toplum ne de çevre temiz kalabilir, huzur ve güven içinde bulunabilir. Onun için işe, nefislerin arındırılmasından, gönül dünyasının imar edilmesinden başlamak gerekir. Bu yapılmadıkça, yani içerdeki kirlilik devam ettikçe, dışarıda temizlik beklemek sadece hayal olur.

Maddi ve manevi temizlik konusunu ele aldığımız bu sayımızda, yazarlarımız konuyu farklı yönleriyle ele almakta, kirlenmenin sebepleri, bu konuda sergilenen ikiyezlülük ve temizliğin nasıl olabileceğine ilişkin bilgi ve fikirleri paylaşmaktalar. Konuyla ilgili röportajımızı ise kirliliğin manevi alandan başladığı gerçeğine uygun olarak Psikiyatrist Prof. Dr. Sefa SAYGILI hocamızla gerçekleştirdik. Yine beğeni ile okuyacağınız bir sayı hazırlamaya gayret ettik.

Selam ve dua ile...

Av. Halil KENDİR
İKRA Derneği
Yayın Kurulu Başkanı

Sayı: 47 Ekim - Kasım - Aralık 2018
Bu yayın İlim Kültür ve Rahmet (İKRA) Derneği
Bütlenidir.
3 ayda bir yayınlanır.
Ücretsizdir.

İlim Kültür ve Rahmet (İKRA) Derneği
adına Sahibi ve Sorumlu Müdürü
Av. Emin Atalay

Yayın Kurulu
Halil Kendir - Erdoğan Aydın
İlhan Uluç - Hakan Uluç
Feyyaz Kalkan - Ahmet Fuat Yahyaoglu
Haşim Öztürk - İhsan Karadaş
Levent İşçen

Reklam
Emin Atalay GSM: 0554 651 43 43

Sekreteryası
Erdoğan Aydın

Basıldığı Yer
GD Ofset
0212 671 91 00

Tasarım
Klon Ajans

Adres
Çınar Mah. 5/2 Sk. No:8 Bağcılar / İSTANBUL
Tel: 0212 434 04 87 - 0212 562 54 44
www.ikraderneği.com

Dergimiz Bağcılar Basın Savcılığının 2007/24 sayılı
evrak bilgileriyle basılmaktadır.
Dergimiz bu sayıda 5.000 adet basılmıştır.

içindekiler

15

RÖPORTAJ: PROF.DR. SEFA SAYGILI

PSİKOLOJİK RAHATSIZLIKLARDAKİ PATLAMANIN ARKASINDA...

20

**İLİM VE ALİM: NEFESİNİ HAK YOLUNDA TÜKETEN BİR
GÜZEL İNSAN ABDULMETİN BALKANLIOĞLU**

28

**HANGİ MİHRİMAH?
ÜSKÜDAR MI, EDİRNEKAPI MI?**

03 Kitap Tanıtımı / Nefsin Ayıpları (Uyubu'n Nefs)
Ebu Abdurrahman Es-Sülemi

04 Emin ATALAY / Kendi Yalanıyla Avunmak...

06 Ahmet YAPICI / Dört Filtre

8 Mehmet ÇELİK / İnsan Çevresini Neden Kirletir

10 Cemalettin AYDINOĞLU / Bir Manipülasyon
Araç Olarak Çevrecilik

12 Abdulgafur LEVENT / İslamda Maddi ve
Manevi Arınma

22 Merkez Haberler / Hanımlar

24 Merkez Haberler / 15 Temmuz'un Sene-i Devriyesi
ve Şehit Mehmet YILMAZ Kardeşimiz

25 İlginc Bilgiler

26 Kitapla Hayatı Değişenler / Recep KAYA

29 Şubelerden Haberler / Nenehatun

30 Şubelerden Haberler / Göztepe

32 Duvar Yazıları

Nefsin Ayıpları

(Uybu'n Nefs)

Ebu Abdurrahman Es-Sülemi

Önce kendi nefsinde nasihat et, sonra da başkalarına öğüt ver, başkalarını düzeltmeye çalış! Sen kör isen, bir başkasının elinden tutup bir yere nasıl götürebilirsin? Ancak kendi gözleri gören kişi, başkalarını bir yere götürebilir. Denize düşen ve yüzme bilmeyen birisini, ancak mahir bir yüzücü olan birisi kurtarabilir. (Abdulkadir Geylani)

Bu dünyada en değerli şey, kulun Allah'ın hoşnutluğunu kazanması ve tam bir bağlılık duygusu içinde O'na itaat ve ibadet etmesidir. Ne var ki ilahi mesaja aykırı dünya hayatının sahte güzelliklerinin, baskılarının ve şeytanın yanı sıra nefsimizin ayıpları da varoluşumuzun bu en temel gerekçesini hayata geçirmemize engel olmaktadır. Yaratılış amacımızın önündeki bu engelleri tanımak ve onları aşmak, tam bir temizlikle arınmak, bizim için son derece büyük önem taşımaktadır.

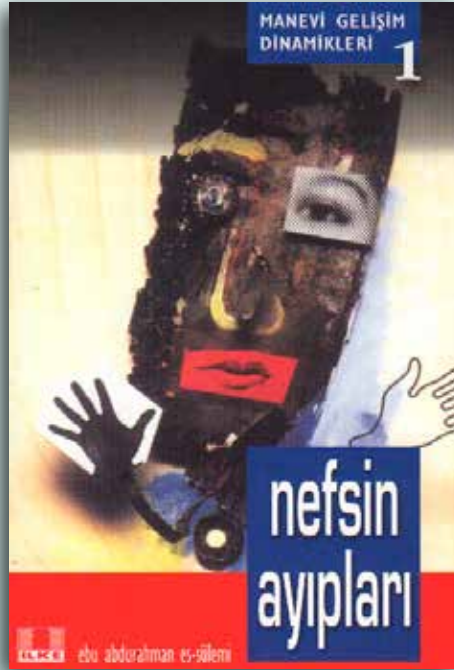
Haset, kin, riya, şöhret tutkusu, makam ve mevki hırsı, haramdan sakınmama, alçakgönüllü olmama, kendimizi ve yapıp ettiğimiz davranışlarımızı beğenme, Allah'ın cezalandırmasından korkmama vb. manevi hayatımızı olumsuz etkileyen pek çok hastalığın nefsin ayıplarından olduğu aşikârdır.

Bu sayımızda sizlere tanıtmak istediğimiz bu kitap, bu konuda size yardımcı olmak üzere kitap listemize kazandırılmıştır. Allah'ın hoşnutluğunu kazanmaya ve çok istenildiği halde O'na tam bir bağlılık ve aşk duygusu içinde itaat ve ibadet etmeye, böylelikle gerçek mutluluğu yaşamaya engel olan nefsin ayıplarının neler olduğunu ve on-

lardan nasıl arınılabileceğini maddeler halinde bu kitapta bulacaksınız.

Özgün adı Uybu'n Nefs olan kitabı Mehmet Ali KARA'nın çevirisiyle İlke Yayıncılık Nefsin Ayıpları adı altında Türkçemize kazandırmış. Kitap; nefsin ayıpları ve gençlere vasiyetim başlıklı iki bölüm ve 124 sayfadan müteşekkil. Kitabın her ayıbı ayrı başlıklar altında içermesi ve içindekiler kısmında bunları sıralaması okumayı ve aranılan bilgiye ulaşmayı kolaylaştırmış. Ayrıca hadislerin kaynaklarının ve ayetlerin numaralarının dipnotla verilmiş olması kitabın artı değerlerinden.

Derneğimizin en önemli çalışması olan Kitap Okuma Programında, 1.Sınıfta listede yer almıştır. Nefsin ayıplarını ve tedavi metodlarını hadis ve ayetlerle anlatan bu kitabı Kişisel gelişimine manevi boyuttan ulaşmak isteyenlere tavsiye olunur.

KENDİ YALANIYLA AVUNMAK...

insanın bedeninde olan hiçbir şey boşuna değildir! Belki biz hikmetini ve faydasını bilemiyor-göremiyor olabiliriz. Ancak bu durum, o uzvumuzun boşuna ya da gereksiz olduğu manasına gelmez. Bunun yanında, bu uzuvlarımızın faydalarını sayalım istesek, saymakla bitiremeyiz.

Vücudumuzda bulunan neredeyse tüm organlar bizden habersiz, izinsiz ve biz farkında olmaksızın görevlerini yaparlar. Bunun yanında bazı uzuvlarımız vardır ki, bir takım görevleri onlara biz yükleriz. Böylece adeta o uzuvlarımızı biz şekillendirir ve yönlendiririz.

“**Kalp**” dediğimiz organ bu uzuvlardandır. Hemen belirtelim ki “**kalp**” derken zaman zaman “**gönül**” diye de isimlendirdiğimiz “duygu/lar” da kastediliyor olabilir.

DOSYA

Emin
ATALAY

Bu manada kalp, kimi alimlerce akılla mühim irtibatı olan organ olarak görülmüş ve “**Akıl; kalpte bulunan, hak ve batılı ayırt etmede vasita olan nurdur**” şeklinde tarif edilmiştir. Farklı bir tespit, en azından alışkın olmadığımız bir tanım olduğu

bir gerçek. Çünkü bizler genelde akıl ile kalbi, birbirinden ayrı olan, ayrı fonksiyon icra eden uzuvlar olarak biliriz. Bu tarif ise neredeyse bu ezberi kökten sarsacak niteliktedir.

Yukarıdaki tarifi düşünürken, akıl ve kalpten kastımızın, somut birer uzuv olan “**beyin**” ve “**yürek**” dediğimiz hususlardan ibaret olmadığını da tekrar belirtelim.

Peki, bu kadar girift bir yapı ve duruma sahip olan kalp için vurgulanan, sık sık duyduğumuz “**temizlik**” iddiası yani “**benim kalbim temiz**” beyanı ne ifade eder, ne kadar geçerlidir?

Öncelikle teslim etmek gerek ki, bu ifade maalesef genel itibarıyla amelî noktada zayıf bulunan müminlerce kullanılmaktadır. Demek ki, kendilerinde bir eksiklik buluyorlar ki, böyle bir ifade kullanmaya kendilerini mecbur hissediyorlar. Dolayısıyla da kendi yalanlarıyla yine kendilerini avutuyorlar.

Peki, kendisini yaratan ve yaşatan Allah'ın hükümlerine boyun eğmediği halde, kişinin **“kalp temizliği”** ne kadar ehemmiyet arz eder acaba?

Kalbin temizliği fiilden önce, nasıl ve niçin kirlendiğini bilmek gerekir. Gerekir ki, temizliği de ona göre yapılabilir.

Hz. Peygamberime kulak verelim: **“Mümin günah işlediği zaman kalbinde siyah bir iz olur. Sonra o kişi tevbe edip (nefsini o günahı) çekip çıkarır ve (Allah'tan) mağfiret dilerse kalbi (o iz pasından) cilalanıp temizlenir. Eğer mü'min günahı fazlalaştırırsa kalbindeki siyah iz (ve leke) fazlalaşır. İşte Allah'ın Kitâb'ında; «Hayır, (onların zannettikleri gibi değil). Onların kazandıkları günahlar, kalblerini paslandınp karartmıştır”** (Mutaffifin, 14) âyetinde buyurduğu budur.¹

Anlaşıldığına göre, işlenen günahlar² o kişinin kalbinde bir siyah nokta olmakta ve tövbe etmediği müddetçe o siyah noktalar kalbi kaplamakta ve kalp simsiyah olmaktadır. Yani “pis” bir hale gelmektedir. Bu hakikatlere rağmen, **“kalbim temiz”** iddiası, tabii ki kabul edilemez hale gelecektir. Kalbin gerçek manada temiz olması için ak-pak olması, yani **“günah**

Anlaşıyor ki, nasıl ibadetler için yaptığımız temizlik ameliyesi (abdest, gusül, teyemmüm v.s.) bizi madden temizliyorsa, yerine getirilen ibadetler ve tövbeler de kalbimizi temizlemekte, onu nurlandırmaktadır. Bunun haricinde söz söyleyenler, sadece ve yalnızca zanna uymuş olurlar.

kirinden” arınmış olması gerekir. Bunun da formülünü Efendim (s.a.v.) yukarıdaki hadislerinde belirtmişlerdir. O'nun sözünün üstüne söz söylemek caiz değildir³ ki konuşalım.

Dipnotta belirttiğimiz ayete rağmen, **“Hayır öyle değil!”** diyenler, Bakara Suresi 10. ayetine bakmalıdır. Bakınca görülecektir ki, bu

itiraz edenlerin kalbi pis/kirli olmanın yanında aynı zamanda **“hastadır”**; yani kalblerinde sıkıntı vardır. Dolayısıyla o hastalık/sıkıntı giderilmeden hakikatleri görmeleri mümkün değildir. Ayrıca bu ayetin özellikle münafıklar için indiğine özellikle işaret edelim. **“İnanıyorum”** dediği halde, farz olan amelleri yapmayanların bir adım sonrası münafıklıktır maalesef. Zira kalp karardıktan, yani dosya başlığımızla uyumlu tabirle **“pislendikten-kirlendikten”** sonra bu kalbin **“alıcıları”** artık işlevsiz kalmakta ve **“doğru frekanslarla”** uyum sağlayamamakta, irtibat kuramamaktadır. Bu netice, yine Allah c.c. tarafından **“Gözler değil, göğüslerdeki kalpler (kalp gözleri) kör olur.”**⁴ şeklinde beyan edilen hakikatle de örtüşmektedir.

Anlaşıyor ki, nasıl ibadetler için yaptığımız temizlik ameliyesi (abdest, gusül, teyemmüm v.s.) bizi madden temizliyorsa, yerine getirilen ibadetler ve tövbeler de kalbimizi temizlemekte, onu nurlandırmaktadır. Bunun haricinde söz söyleyenler, sadece ve yalnızca zanna uymuş olurlar.

Öyleyse yazıya Allah'ın c.c. ayetiyle nokta koyalım: **“Onlar ancak zanna uyuyorlar ve onlar sadece yalan uyduruyorlar.”**⁵

1 Sünen-i İbni Mace Tercüme ve şerhi, Kahraman Yayınları, H. No. 4244

2 Elbette Allah'ın emrettiği ibadet ve taati hakkıyla ifa etmemek de ayrı bir günahtır.

3 Hucurat Suresi, 49/1. Ayet bakınız.

4 Hacc Suresi, 22/46. ayet

5 En'am Suresi, 6/116. ayet

DOSYA

Ahmet
YAPICI

DÖRT FİLTRE

Bir araştırmaya göre ortalama bir insanın beyni, günlük yaklaşık yüz bin kelimeye maruz kalıyor. Bunların büyük bir çoğunluğu telefon, bilgisayar ve internet gibi elektronik aletler yoluyla, diğerleri de yazılı yayınlar ve konuşmalar aracılığıyla gerçekleşiyor. Sosyal medyada okuduğumuz doğru-yanlış, gerekli-gereksiz ve faydalı-faydasız her türlü bilgi hem zihnimizi meşgul ediyor hem de zihinsel belleğimizi işgal ediyor. Gereksiz, faydasız ve yanlış bilgiler zihnimizi zamanla bir çöplüğe dönüştürüyor. Bu çöplük bir süre sonra zihnimizi yoruyor, rahatsız ediyor ve üstelik bu olumsuzluk sadece zihnimizle sınırlı kalmıyor bakışımıza ve davranışlarımıza yansıyor. Hatta ruh sağlığımızı tehdit edici boyutlara ulaşabiliyor. Hâl böyle olunca zihnimizi tehdit eden her türlü kirlilikten korunmamız, kötü söz ve davranışlardan uzak durmamız bir zaruret oluyor.

İslam kaynaklarında temizlik maddi ve manevi temizlik olarak iki kısımda incelenir. Manevi

temizlik ise ruh ve gönül dünyamızı her türlü kötülükten arındırmak olarak tanımlanır. Bu nedenle insan olarak bir sorumluluğumuz da manevi yönden arınmış olmaktır. Zihnimizi ve ruh dünyamızı arı ve temiz tutmak, söz ve davranışlarımızı kötülüklerden ve çirkinliklerden korumak için dört filtre dediğimiz yöntemi prensip hâline getirmemiz gerekir. Düşünce dünyamızın saflığını koruyan, ruhumuzu dingin kılan, söz ve davranışlarımıza sükûnet ve hikmet kazandıran bu dört filtre şunlardır:

- **Doğruluk fitresi**
- **İyilik fitresi**
- **Faydalılık fitresi**
- **Güzellik fitresi**

Her Müslümanın dünyada beynini, kalbini ve midesini helal ve meşru olanla doldurma sorumluluğu vardır. Zira insanı diğer varlıklardan ayıran şey bu üç konuda gösterdiği seçicilik yani irade sahibi oluşudur. İnsanın beynine ve düşünce dünyasına şekil veren ideolojik değerleri, dav-

ranışlarına ve yaşamına yön veren düşünce ve inanışları belirleyen de bu iradedir. Bu sebeple insan sorumluluğunun bir gereği olarak her zaman seçici olmalıdır. Bu seçiciliğin yolu yukarıda saydığımız filtreleri uygulamaktır. Bu dört filtrenin dayanağı ve ölçütü ise dindir. Din doğru ile yanlış, iyi ile kötüyü, faydalı ile zararlıyı, güzel ile çirkinini belirleyen temel ölçüttür.

Düşüncelerimizin, sözlerimizin ve davranışlarımızın temizliğini sağlayan ilk filtre doğruluktur. Doğruluk yolculukta güvenliğimizi sağlayan emniyet kemeri gibidir. Doğruluk insanı her zaman hakikate götürür. Bu yüzden insan her zaman ve her şartta doğruluktan ayrılmamalıdır. Doğruluk hiçbir zaman kaybettirmez, zarara uğratmaz, kötü bir akıbete götürmez insanı. Ziya Paşa'nın dediği gibi;

*İnsana sadakat yaraşır görse de ikrah
Yardımcısıdır doğruların hazret-i Allah*

Doğru düşünmek, doğru söylemek, doğru davranmak ve doğrularla beraber olmak dinin temel öğütlerinden biridir. Bir düşünce, bir söz ve bir davranış doğruluk filtresini geçemiyorsa insan ondan uzak durmalıdır.

İyilik filtresi de insanı kötülüklerden, kötü düşüncelerden, kötü söz ve davranışlardan koruyan bir can yeleğidir. Dinin doğru bulmadığı ve yasakladığı her şey kötüdür. Her kötülük de insanı insana düşman kılan, insanı Allah'tan uzaklaştıran bir hastalıktır. Din bize her zaman ve her şartta hüsn-ü zan beslemeyi, iyi düşünmeyi, iyilik yapmayı, iyi davranmayı emreder. İyilikten nasibi olmayan bir insan Allah'a yakın olamaz, insanlarla iyi geçinemez. Kur'an'da iman edenlerin yanında her zaman iyi işler yapanların övülmesi anlamlı bir mesajdır. Anne babaya iyi davranmak, komşuya, ihtiyaç sahibine iyilik yapmak, insanlara, hayvanlara ve çevreye karşı iyilik meleği gibi davranmak dinin bizden olmamızı istediği insan modelidir. İyi insan olmadan Allah'ın sevdiği bir

Müslüman ve iyi bir kul olunamayacağını fark etmeli günümüz dindarları.

İslam'a göre insanların en hayırlısı insanlara en faydası olandır. Hiç kimseye faydası olmayan, bencil bir hayat süren insan kusurlu bir insandır. Zira bir insana, canlıya ya da cansız çevreye fayda sağlamak iyi insanların erdemidir. Bu sebeple din bize faydalı şeylerle meşgul olmamızı, dünya ve ahirette fayda sağlayacak işler yapmamızı telkin eder. Hz. Peygamber, kişinin Müslümanlığının kalitesinin faydasız işleri terk etmekle ortaya çıkacağını ifade eder. Buna göre bir insan konuşacağı ya da bir şey yapacağı zaman bunun kendisine veya başkalarına bir fayda sağlayıp sağlamadığını düşünmelidir. Fayda filtresini geçemeyen her düşünce, söz ve davranış terk etmelidir. Günümüz insanının en çok müptela olduğu şey kendisine fayda sağlamayan işlerle meşgul olmasıdır.

Güzellik, insana varlığı, eşyayı ve hayatı seven, onun duygusal dünyasına hitap eden fitri bir duygudur. İnsan daima güzeli arar, güzeli sever, onunla mutlu olur. İnsanın düşüncelerini, sözle-

rini ve davranışlarını anlamlı ve değerli kılan şey ondaki güzellik duygusudur. Bu nedenle insan her ne yaparsa yapsın, her ne söylerse söylesin güzel görmeli, güzel söylemeli ve işini güzel yapmalıdır. İslam buna "ihsan" der. İhsan, her zaman Allah'ın huzurunda imiş gibi her sözü, her işi özenle, zarafetle, nezaketle ve hakkını vererek yapma hassasiyetidir. "Allah güzeldir, güzelliği sever." Güzellik kriteri söz ve davranışlarımıza değer katar, onların kıymetini, itibarını artırır.

Güzellik kriteri söz ve davranışlarımıza değer katar, onların kıymetini, itibarını artırır.

Özetle; saydığımız dört filtre; doğruluk sahibi olup, kimseye haksızlık yapmayan, iyi söyleyen, iyilikten ayrılmayan, insana hizmeti vazife bilen insan olmamıza imkân sağlar. Bunlar her insanın dört elle sarılacağı değerlerdir. Doğruluk, iyilik, hizmet ve ihsan bilinci...

Doğruluk, iyilik, faydalı olmak ve güzellik insanı her türlü olumsuzluktan arındıran dört temel ilkedir. İnsan, düşüncelerinde, söz ve davranışlarında bu dört filtreyi her zaman kullanmalıdır. Bu filtreyi geçemeyen her türlü düşünce, söz ve davranıştan uzak durmalıdır.

İNSAN ÇEVRESİNİ NEDEN KİRLLETİR

İman temizlik işidir. İman içini, şirk, isyan, küfür ve kişiyi Allah katında küçük düşürücü her türlü manevi kirlilerden temizlemekle beraber dışını da ibadete mani olan her türlü maddi kirlilerden temizlemektir. Kısaca içini HAKK için dışını da halk için temiz tutmaktır.

DOSYA

Mehmet
ÇELİK

tadırlar. Oysa okudukları Kur'ân ve önderleri Hz. Peygamber Efendimiz; bu anlayışı genişletmiş ve tüm yeryüzünün Müslümanlar için bir çevre olduğunu vurgulamıştır. "Biz seni bütün insanlığa peygamber olarak gönderdik" derken Allah (c.c.) insanın yaşadığı tüm alanları

Müslümanlara hedef olarak belirlemiştir. Aynı şekilde Peygamberimiz; "Yeryüzü bana mescid ve temiz kılındı" buyurarak tüm çevrenin temizliğine dikkatimizi çekmiştir. Bu ve benzeri uyarıları dikkate alarak Müslümanın çevre anlayışını yeniden ele almalı ve yanlışları düzeltmeliyiz.

"Şüphesiz Allah temizlenenleri sever" buyurmaktadır, Yüce Rabbimiz. Peygamberimize nazil olan ilk surelerden Müddessir süresinde; Allah'ın varlığını, birliğini, yöneticiliğini tebliğ edecek olan kişinin elbisesinin de temiz olmasını istemiştir. "Elbiseni temiz tut". Öyleyse Müslüman, iç dünyasının temizliğini mutlaka dış dünyasında da yerine getirmekle mükelleftir.

İslam medeniyetinde su ve temizlik konusu da diğer konular gibi Müslüman hayatında çok önemli bir yer tutmaktadır. Ancak dünya üzerinde Müslüman coğrafyaya baktığımızda teori ile pratik hayat arasında çok ciddi tezatlar görmekteyiz. Elbette bu tezatları meydana getiren dış etkenler ve etmenler dikkate alınmalıdır. Lakin şahıs ve toplum temelinde de bir takım ciddi hatalar ve düzeltilmesi gereken çok çeşitli davranış tarzları mevcuttur. Bunlardan birkaç tanesini şöyle sıralayabiliriz.

1 Bizim Ve Bizim Olmayan Anlayışı: Bireysel anlamda her gün en az beş defa beden temizliği yapan (abdest) Müslümanlar, ibadet edecek sınırlı mekanlarını da (ev, cami, mescid) temizlerken, sokak, bahçe, cadde, orman, piknik alanlarını çok rahat bir şekilde kirliletmektedir. Bunu yaparken de vicdanen bir rahatsızlık duymamaktadır. Zira bu anlayışa göre o alanlar onun değil, başkasındır. "Başkasına ait olanı kirliletmekte bir beis yoktur". Bu öğretilmiş yanlış davranışı güzel örnek ve devamını sağlayıcı eylemlerle düzeltmek gerekmektedir.

2 Çevre Anlayışındaki Yanlışlık: Müslüman bireyler "Çevre" anlayışını yalnızca kendi grup ya da cemaatlerinin yaşadıkları yer olarak algılamak-

3 Tam Şehirleşememenin Etkileri: İslam şehirliliği/medeniliği getirmiştir. İnsanların birbirleri ile münasebetlerini en üst düzeye çıkarmak için normlar koymuştur. Şehir dışında yaşamının getirdiği rahatlık ve "kısmen sorumsuzluk" anlayışının şehirlerde asla olmayacağına hem altını çizmiş hem de bir kısmı Hucurat Suresinde örneklenmiş

olan olumsuz misallerle insanlığa ders vermiştir. Mesela; şehir hayatında bağıra çağıra konuşmanın yanlışlığı üzerinde durulmuş ve lakap takmanın kötülüğü vurgulanmıştır. İnsanlık ailesinin aynı anne babadan geldiği hatırlatılarak tüm insanlığın kardeşliği üzerinde durulmuştur. Öyleyse dünya üzerindeki kardeşlerimizin yaşadıkları mekânların da temizliği ve güvenliği imanları ve ibadetleri kadar önemlidir.

4 Helal-Haram İletişimi İle Temiz-Pis İlişkinin Doğru Kurulamaması: Bir şeyin helal olması başka temiz ya da kirli oluşu başkadır. Helal olan bir şey temiz olmayabilir. Kirilenmiş olur ve temizlenmesi gerekir. Kur’ân-ı Kerim “halâlen tayyiben” buyurmaktadır. Hem helal hem temiz olmalıdır. Özellikle yerel dinlere mensup iken Müslüman olan kardeşlerimizin yaşadıkları coğrafyada bu doğru iletişimin kurulamadığını bizzat gözlerimizle görmüştük. Bir kurban bayramında hayvanın etleri ile temizlenmeden işkembesinin parçalanarak karıştırıldığını görünce, neden böyle yapıldı sorusuna pis olan işkembeyi kastederek “bunun yenmesi helal değil mi?” Onun için birbirine karıştırdık cevabını vermişti.

5 “Dünyada Yalnızca Biz Yaşıyoruz” Fikrinin Yanlış Tezahürü: Allah (c.c.) yeryüzünü insanla beraber diğer canlılara da mekân yapmıştır. Yani insanoğlu bu dünyada yalnız değildir. Onun için çevremizde yaşayan canlıların da bu tabiattan alacakları vardır. Onların da sağlıklı ve düzenli beslenme hakları mevcuttur. Karada ve denizde insan eliyle yapılıp haberlere de konu olan “Çevreyi ne kadar kirlettiğimize” dair örneklerle bakıldığında insanlık ailesi olarak sınıfta kaldığımızın fotoğrafı bize gösterilmektedir. İnsanoğlu kendi eliyle kendini zehirlemektedir. Üstelik bunu bilerek yapmaktadır. Çünkü zarar henüz kendisine dokunmamıştır.

6 “Boş Ver Bir Şey Olmaz” Hastalığı: Bu hastalığa az ya da çok hepimizin ortak olması. Sigaranın sağlığa zararları çeşitli resimlerle paket üzerinde nasıl gösteriliyorsa tabiata verilen zararlarda aynı şekilde çeşitli resimlerle insanlık ailesine kamu spotu olarak gösterilmeli ve “bir şey olmaz” denilerek yapılan yanlışların nelere mal olduğu hatırlatılmalıdır.

7 “Daha Önemli İşler Var” Aldatmacasına Kapılmak: “Her taş yerinde ağırdır.” diye bir atasözümüz vardır. Yani her eylem yerine göre en önemli iştir. O nedenle “küçük iş” yoktur. Her iş büyüktür.

8 Yanlış Geleneğin Israrla Devam Ettirilmesi: Dünyaya gelen her çocuk tertemiz olarak doğar. Hem madden hem manen yaklaşık bir yaşına kadar hem gözlerinden hem de kulaklarından beslenir. Hiç konuşmaz. Hep gözlem yapar. Bir yaşından sonra ne ile ve hangi sözlerle beslenmişse onları teker teker vermeye başlar. Aynen diğer davranışları da geleneksel olarak alır. Temizlik konusu da her anlamıyla yeni nesle büyükler tarafından öğretilir. Bizler yeni neslin öğretmenleri olarak yanlış, eksik ve hatalı gördüğümüz geleneksel davranışlarımızı yeni nesle ısrarla ve ısrarla öğretmeyeceğiz.

Özetle söylemek gerekirse biz bizden öncekilerin ettiklerini biçiyoruz. Bizden sonrakiler de bizim ettiklerimizi hasat edecekler. İş bizde. Biz temizlik ekersek temizlik, pislik ekersek pislik biçecekler. Karar bizim.

BİR MANİPÜLASYON ARACI OLARAK ÇEVRECİLİK

Sanayi devrimi kapitalizmi vahşileştirmiş ve kazancını katlamak isteyen muhteris insan, çevreyi tüketim nesnesine dönüştürmüştür. Bunu yaparken insanın sınırsız arzularını tatmin edecek kaynaklarının sınırlılığını yok saymış ve yenilemeden bu kaynakları tüketme yoluna gitmiştir. Bu süreçte vandalist bir tavır takılmaktan sakınmamıştır. Artık hava, su ve toprak tabiatın kendi döngüsü ile temizlenemeyecek bir seviyeye geldiği için çevre sorunundan söz etmek mümkün olmuştur. Bu bağlamda çevre sorunları ve çevrecilik modern hayatın hatalı bir ürünüdür.

Müslüman çevre ve çevreciliği mühim bir mesele olarak görmelidir. Çünkü orta gelir tuzağını atlayan toplumsal katmandaki birey dindar olsun olmasın hayatına anlam katma ve kendini gerçekleştirme arayışında çevreyi fark etmektedir. Bu kitleye ulaşmak için bir mesele olarak çevrecilik Müslümanı meşgul etmelidir. Müslüman çevreyi korumayı zorunlu bir eylem olarak telakki etmelidir. Çünkü;

Çevre bize emanettir. Müslüman emanete hiyayetlik yapamaz.

Müslümanın çevre ile olan ilişkisi mukayyed bir ilişkidir. O çevreyi bir mutlak mülkiyet meselesi olarak göremez. Sahip olduğu varlıkların emanetçisi olduğunu vurgular.

Her canlı Allah'ın bir ayeti olarak mesaj yüklüdür. Arne Neas'ın tanımı ile **"derin çevre"** insana ontolojik sınırlar üflemede, Yaradıcı kudretin **"bed'i"** (emsalsiz yaratma) sıfatını hissettirmektedir.

Günümüz insanının çevre ile olan menfaat ilişkisinin oluşturduğu problemlere bağlı olarak çevrecilik gibi bir tepki hareketi doğmuştur. Tabiata zarar verecek eylemlerde bulunulmadığı yerlerde hobi amaçlı çevrecilik yapıldığı pek vaki değildir.

DOSYA

Cemalettin
AYDINOĞLU

Başlangıçta bir tepki hareketi olarak ortaya çıkan bu yapının:

Çevreci eylemlerin amacına kolay ulaşabilmesi,

Farklı toplum katmanlarının bu harekete verdiği gönüllü destek,

Sponsor, başgışçı gibi ekonomik kaynakların kolay elde edilmesi,

Kamuoyu oluşturmadaki etkinlikleri sebebiyle popüler bir harekete dönüştüğü görülmektedir.

Algı yönetme ve toplum mühendisliğinde kullanılan bir aparat olduğunun görülmesi çevreciliği bir anda gözde bir hareket haline getirmiştir. Artık güç ve iktidar sahipleri çevre örgütlerinin bir paratonere dönüştürülmesi gerektiğini fark ettiklerinde iki yola başvurmuşlardır:

İlgili çevre örgütü ile sponsorluk, birlikte proje yürütme gibi gerekçelerle kurulan bağ çevreyi kirlen kişi ve kuruluşları hedef olmaktan çıkarmıştır.

Rakip firma veya ülke, küçük bir çevre ihlali bahane edilerek hedef haline getirilir. Böylece terbiye edilmeleri sağlanır. Sonuçta aklanmak için pazarlığa ikna edilirler.

Son yıllarda küresel ölçekli çevre örgütlerinin stratejik hamlelere aracılık ettiği birçok örnek dikkat çekmektedir. **Sera etkisini tetikleyen ve ozon tabakasının incelmeye yol açan karbon monoksit gazının oluşturduğu kloroflorokarbon salınımını en fazla yapan ülke ABD olmasına ve bu gazların salınımının sınırlandırılması ile ilgili KYOTO sözleşmesini imzalamamasına rağmen bu ülkede tek bir çevre eyleminin olmayışı manidar değil midir?** Bu çevre örgütlerinin Japon denizindeki orkinosların avlanmasına gösterdiği cengâver direnç ya da pandaların kar yağmaması sonucu girdiği stresi dünyanın birinci gündemi haline getirmedeki başarısı kuşa bak deyip daha büyük çevre felaketlerinin görülmesini engellemek için midir? **Çevre**

örgütlerinin, yeraltı ve yerüstü kaynaklarını talan ederek dünyayı cehenneme çeviren sanayileşmiş ülkelerde hiçbir eylem yapmalarını ne ile izah edilebilir?

Yoksa çevrecilik kalkınmakta olan ülkelere ayar vermek için icat edilmiş bir terbiye aracı mıdır? Küresel sermayenin ülkeleri hizaya çekmek ve herkesi kolaylıkla ikna etmek için bulabileceği en iyi aracın çevrecilik olduğunu düşünmek çok mu art niyetli bir düşüncedir?

Alın size Gezi parkı eylemlerini!

27 Mayıs 2013 tarihinde Taksim gezi parkında bölgenin yayalaştırılması ile ilgili 4-5 ağaç sökülüp başka bir yere nakledilecektir. Buna tepki gösteren Taksim Dayanışma Grubu parkın içerisine çadırlar kurarak eyleme başlar. Bu eyleme bazı siyasi partilerin ve sol örgütlerin verdiği destek hareketi kitleleştirir. Polisin müdahalesi eylemi kontrolden çıkarır. Kamu binaları işgal edilir, kamu araçları yakılır.

Bu eylemlerin Türkiye'ye faturası döviz, faiz, sermayenin yer değiştirmesi, kaybolan güven ortamı ile yaklaşık 157 milyar dolar olmuştur.¹ Aynı günlerde 48 ilde de eylemler düzenlenir. Bir anda ortaya çıkan uluslararası canlı yayın araçları/muhabirleri, kırmızı fularlı kadınlar, açık hava piyano resitalleri birçok insanı biz bunu daha öncede görmüştük noktasına getirir.

Doğu Karadeniz sahilinde bir ilin merkez parkında bir gecede 80 küsur ağaç kesilirken eylem-

¹ Şener, Prof. Sefer, <https://www.sabah.com.tr/ekonomi/2016/05/26/gezi-tezgahtarinin-maliyeti-157-milyar-dolar>

cilerin buna tepki göstermek yerine Gezi parkına desteğe gittikleri görülmüştür. Bu izah edilmesi güç durum meselenin sadece ağaç olmadığını anlatmaya yetecektir.

Taksim Dayanışma Grubunun eylemleri bitirmek için hükümete sundukları teklifin Türkiye'ye rakip ülkelerce ve küresel sermayenin sözcülerince dile getirenlerle aynı olmasını ne ile izah edebiliriz? Grubun teklifleri arasında bulunan 3. Köprü, 3. Havaalanı, Kanal İstanbul, AOÇ ve HES'lerin durdurulması teklifini hatırlatalım.

Bu örneklerden sonra çevreciliğin salt çevrenin menfaati için yapıldığını söylemek romantik saflık olur. Talebin kimden geldiği ve çevrenin korunmasının bu taleple bağlantısını araştırmak birinci önceliğimiz olmalıdır.

Elizabeth Culler, çevre üzerindeki sempati ve meşruiyet kazanan marjinal grupların tekeline bırakılmayacak kadar ciddi bir iştir.

Ey genç adam kalk ve de ki; bitkilerin ve hayvanların yaşama hakkı benim emanım altındadır. Ben onların bana fısıldadıkları ilahi mesaja meftun oldum.

İSLAMDA MADDİ VE MANEVİ ARINMA

İslam Dini, maddi/beden-çevre temizliği ile manevi-ruhu arındırma temizliği arasında sıkı bir irtibat oluşturmuş ve buna özel bir önem atfetmiştir. Aziz Peygamberimiz (s.a.v.) **“Temizlik imanın yarısıdır”**⁽¹⁾, **“Temizlik imandandır”**⁽²⁾ buyurmak suretiyle, temizliği imanla irtibatlandırmıştır. İslam Dini'nin temel değerlerinden biri de temizlik olup; ayet ve hadisler incelendiğinde hem maddi hem de manevi temizliğe/arınmaya azami dikkat çekerek; kulu şirk, küfür ve nifak kirinden arındırarak imana, isyandan hakka itaate, günahattan sevaba, yanlıştan doğruya yönlendirmiştir. Arınma, maddi ve manevi temizlenmeyi içine alacak bir anlam ifade etmektedir. Günahlardan tevbe etmenin bir arınma/temizlenme olduğunu Kerim Kitabımız açıklamaktadır. **“Şüphesiz Allah, çok tevbe edenleri sever, çok temizlenenleri de sever”**.⁽³⁾ Ayrıca, mü'minlerin de temizlenmeyi sevdiğini⁽⁴⁾ haber vermektedir. Allah, Hz. İbrahim (a.s.) ve oğlu Hz. İsmail (a.s.)'den Beytullah'ı/Kâbe'yi, tavaf edenler, ibadete kapananlar, rükû ve secde edenler için temiz tutmasını emretmiştir.⁽⁵⁾ İnsanların maddi ve manevi temizlikte kullanmaları için Allah gökten su indirmiştir.⁽⁶⁾ Allah, kullarının günah kirlerinden arınmasını⁽⁷⁾, ibadetlerle onları maddi ve manevi kirlere temizlemek suretiyle üzerlerindeki nimeti tamamlamak ister. Kur'an-ı Kerim'in ve Hz. Peygamberimiz (s.a.v.)'in maddi ve manevi arınma/temizlenmeyle ilgili emir ve tavsiyeleri yanında, İslam'da en önemli ibadet olan ve günün belli vakitlerinde ikame edilen beş vakit namazın ön şartı olarak farz kılınan abdest⁽⁸⁾ bu yönüyle, Müslümanların her zaman maddi ve manevi temizlik içinde bulunmalarını sağlayan önemli ve temel bir unsurdur. Bu bağlamda mü'min kulun ibadet etmesi, kulluk vecibelerini yerine getirmesi sonucu, günah kirlilerinden arınarak hem manen hem de maddeten temizlenmiş-arınmış ve terakki etmiş olur.

İslam dininde temizlik oldukça önemlidir. Yukarıda zikredildiği veçhile, İslam'da temizliğin iki boyutu vardır. Birincisi maddi temizlik dediğimiz;

DOSYA

Abdulfafur LEVENT

vücudun/bedenin, elbisenin, kullanılan araç-gereç, mesken, çevre ve benzeri şeylerin temizliğidir. Beden temizliği kapsamında bakıldığında, Efendimiz (s.a.v.): **“Fitrat beş-tir (yaratılış gereği insanın beş hususa riayet etmesi gerekir): Sünnet olmak, etek tıraşı olmak, bıyığı kısaltmak, tırnakları kesmek, koltuk altı (kılları)'nı yolmaktır.”**⁽⁹⁾ buyurmuştur. Beden temizliği bağlamında yemekten önce ve sonra ellerin yıkanmasını⁽¹⁰⁾, Rabbimizi hoşnut eden, ağız/diş temizliğinde misvak kullanılmasını,⁽¹¹⁾ haftada bir kez yıkanılması/gusledilmesini,⁽¹²⁾ defî hacetten sonra taharetin gerekliliğini⁽¹³⁾ beyan etmiştir Peygamberimiz (s.a.v.). Allah'ın Resulü (s.a.v.) iki adam gördü; birinin elbisesi kirli ve diğer bir adamın da saçları darmadağınikti. Ve şöyle dedi: **“Bu adam saçlarını düzeltip tertibe sokacak/tarayacak bir şey bulamadı mı? Diğerini için de: “Şu adam elbisesini yıkayacak bir su bulamıyor mu?”**⁽¹⁴⁾ buyurarak bedeni örten elbisenin temizliğine dikkat çekmiştir. İslam'ın ilk emri **“Oku”**dan sonra gelen diğer emirler arasında ilk sıralarda olan **“Elbiseni tertemiz tut”**⁽¹⁵⁾ ikazını/emrini görmekteyiz. Nitekim Peygamber Efendimiz (s.a.v.): **“Muhakkak Allah güzeldir, güzel olanı sever; temizdir, temizi/temizliği sever...”**⁽¹⁶⁾ buyurmak suretiyle, bir anlamda İslam'ın, Müslümanlığın temizlik üzere inşa edildiğini, temizlik olmadan imanın/müslümanlığın kâmil olamayacağını, diğer ayet ve hadisleri de göz önünde bulundurarak zikredebiliriz. Su, hava ve çevre temizliği hususunda da azami dikkat ve özen gösterilmesi gerekmektedir. Nitekim Peygamberimiz (s.a.v.): **“...Çevrenizi temiz tutunuz...”** buyurmak suretiyle, insanın emrine verilen ve insana hizmet eden ormanların, akarsuların, göllerin, denizlerin, park ve caddelerin, kısaca doğal çevrenin temiz tutulması, korunması hatırlatılmaktadır. İslam, bir temizlik ve su medeniyetidir diyebiliriz. Maddi arınma anlamında bir temizlik kültürünün inşa edildiğini ve bununla ilgili çeşitli tesislerin oluşturulduğunu ve buna örnek olarak çeşme, hamam, sarnıç, kuyu ve barajları gösterebiliriz. Canlı ve cansız tüm

varlıkların içerisinde barınmış olduğu çevrenin, yani toprağın, suyun, havanın, yaşayan can sahiplerinin; bitki, hayvan ve insanın temiz olması ve temiz kalmasına İslam Dini azami hassasiyet göstermiştir.

Temizliğin/arınmanın diğer bir boyutu ise, manevi temizlik-manevi arınmadır. Kişinin kalbini kötü duygu ve düşüncelerden, vücut organlarını da günahlarla kirletmemektir. Kulun, Allah'ın emrettiklerini yapmaması ve yasakladıklarını da yapmasından mütevellit kalbinin kararması, kirlenmesi sonucu ortaya çıkan bir kavramdır manevi arınma.. Küfrün, şirkin, nifakın, kısaca imansızlık kirinin temizlenmesi, tevhidle **“La ilahe illallah Muhammedürresulüllah”** ile olur. Allah, şirkten, küfürden ve nifaktan arınmış; tertemiz bir kalb ile kendisine gelinmesinin, geri dönüşü olmayan yolculuğa bu minval üzere çıkılmasının kişiye fayda vereceğini buyurmaktadır. Nitekim Yüce Allah: **“O gün ne mal fayda verir ne de oğullar. Ancak**

Allah'a kalb-i selim (temiz bir kalp) ile gelenler (o günde fayda bulur)”.⁽¹⁷⁾ buyurmuştur. Kalb-i selim, şirkten, şüpheden, nifaktan temizlenmiş; ihlasla, samimiyetle inanmış/arınmış bir kalp demektir. Kalbin temiz olması, imanın kalbe yerleşmesi, vücudun diğer organlarını olumlu olarak etkiler. Kalp katı ve günah kirlileriyle kararmışsa vücudun diğer azalarını olumsuz olarak etkileyecektir. Peygamberimiz (s.a.v.) bir hadis-i şeriflerinde şöyle buyurmaktadır: **“İyi biliniz ki, insan vücudunda bir et parçası vardır. Bu et parçası iyi olursa bütün vücut iyi olur, bozuk olursa bütün vücut bozulur. Bu et parçası kalptir”**.⁽¹⁸⁾ buyurmuştur. Bir kapta ne bulunursa dışarıya da o dökülür, yani her kap içindekini sızdırır. Kaptaki su bulanıksa, ondan berrak su dökülmez. İnsan bedenindeki organlar kalbin tercümanlığını yaparlar. Kalbi temiz olan bir Müslümanın elinden ve dilinden

Kalbin temiz olması, imanın kalbe yerleşmesi, vücudun diğer organlarını olumlu olarak etkiler. Kalp katı ve günah kirlileriyle kararmışsa vücudun diğer azalarını olumsuz olarak etkileyecektir.

zarar gelmez. Kulun işlediği günah ve isyanlar, kalbinin kirlenmesine/kararmasına vesiledir. Sevgili Peygamberimiz (s.a.v.): **“Kul bir günah işlediği zaman, kalbine siyah bir nokta, bir leke yapar. Eğer tevbe edip vazgeçer, mağfiret dilerse kalbi temizlenir ve parlar. Döner tekrar yaparsa o leke artar, nihayet kalbini ele geçirir.”** İşte Kur'an'da Allah'ın zikrettiği: **“Hayır hayır, onların kazandığı günahlar kalplerinin üzerine pas olmuştur”**.⁽¹⁹⁾ buyurmuştur. Kalplerin pasını, günah kirini, nasuh üzere tevbe ve istiğfar izale eder, giderir. Öyle bir tevbe ki; günahattan vaz geçmek, yaptığina pişman olmak, bir daha yapmamaya azmetmek, kul ve kamu hakkını iade etmek üzere yapılan tevbe ve istiğfar kararın kalbi tekrar aydınlatır. Manevi arınma; kalbi zikirle, bedeni

şükürle, ibadetle ve güzel ahlâkla tezyin etmek, tevbe ve istiğfarla günah kirlerinden temizlenmekle olur. Mukaddes dinimizin emrettiği ibadetler, hakkı verilerek yerine getirildiğinde, fuhsıyyattan/münkerattan allıkoyacağı⁽²⁰⁾, ruhu ulvileştireceği ayet ve hadisi şeriflerde belirtilmektedir. Bu bağlamda oruç ibadetinin, müminin

manen terakkisine⁽²¹⁾; Kur'an tilavetinin, tefekkürün müminin ruhunu ulvileştireceğine, kalbini kötülüklerden arındırıp mutmain kılacağına, Haccın mümini günah kirlerinden temizleyerek, anasından doğduğu günkü gibi temizleyeceğini⁽²²⁾; Cihadın/şehadetin, geçmişi pirüpak edeceğini, Kur'an ve Sünnet ışığında söyleyebiliriz. Yüce Allah: **“İyilikler kötülükleri (günahları) giderir”**.⁽²³⁾ buyurmuştur. Al-i Şan Peygamberimiz (s.a.v.) bir gün yanındakilere: **“Ne dersiniz, birinizin evinin önünden bir nehir aksa ve her gün o nehirde beş kez yıkansa, bu durum o kişide kir namına bir şey bırakır mı?”** diye sorar. Oradakiler; 'hayır, o kişide kir namına bir şey bırakmaz', dediler. Bunun üzerine Allah'ın Resülü (s.a.v.): **“İşte günde kılan beş vakit namaz da böyledir. Allah onunla hataları siler”**.⁽²⁴⁾ buyurdu. Efendimiz (s.a.v.) teşbih yöntemiyle; akan bir nehirde beş kez

yıkanan bir kimsede, maddi bir kirin barınamaya-çağı gibi, beş vakit namazı ikame eden bir kulda da günah namına bir şey kalmayacağını beyan buyurmaktadır.

Her hususta olduğu gibi temizlik hususunda da örnek ve model alacağımız, kendisine tabi olacağımız Âl-i Şan Peygamberimiz Muhammed (s.a.v.)'dir. O, temizlik nedir bilmeyen cahiliyye toplumu içinde dünyaya gelmiş ve dünyayı şereflendirmiştir. Temizliğe riayet etmeyenleri, giyim-kuşamına özen göstermeyenleri, çevresini kirletenleri gördüğünde ikaz eder ve uyarırdı. Ebul-Ahvas isimli bir sahabe şöyle dedi: 'Ben pejmürde/eski-püskü, dağınık bir kıyafetle Allah'ın Resulünün huzuruna geldim. Beni bu halde görünce: **"Malın yok mu?"** diye sordu. Ben: Var, dedim. Allah'ın Resulü: **"Neyin var, dedi. Ben: Devem var, koyunum var, atım var, hizmetçim var, dedim. Bunun üzerine Allah'ın Resulü: "Madem ki Allah sana varlık verdi, Allah'ın bu nimet ve ikramı üzerinde görün-sün".**⁽²⁵⁾ buyurdu. Müminlerin annesi Hz. Aişe (r.a.) anlatıyor: Medine'nin çevresinde bulunan insanlar Cuma namazına gelirlerdi. Sırtındaki yün elbiseleri toz toprak olurdu ve bu toz toprak vücutlarına siner bedenlerinden ter kokusu çıkardı. Bir defa Peygamberimiz benim yanımda iken bunlardan bazıları huzuruna geldi. Peygamberimiz onların bu durumundan rahatsız oldu ve: **"Bari bugün (için olsun) yıkansanız (da öyle Cumaya gelseniz),"**⁽²⁶⁾ buyurdu. **Dişlerini temizlemeyenleri gördüğünde de: "Size ne oluyor da dişleriniz sararmış olduğu halde yanıma geliyorsunuz? Misvak kullanınız".**⁽²⁷⁾ diyerek uyarırdı.

Maddi ve manevi temizliğin yanında, tükettiğimiz gıdaların da helal ve temiz olmasını Kerim Kitabımız emretmektedir. Yüce Rabbimiz: **"Ey insanlar! Yeryüzündeki şeylerin helal ve temiz olanlarından yiyin".**⁽²⁸⁾ buyurmaktadır. Üzerinde Allah'ın adı anılmadan kesilen hayvanların yenilmesi gerektiğini, bu tür davranışın bir fık, yoldan çıkma ve isyan olduğunu yüce dinimiz beyan etmektedir. Nitekim ayette: **"(Kesilirken) üzerine Allah'ın adı anılmayan (hayvan)lardan yemeyiniz. Çünkü o(nu yemek), fık/yoldan çıkmadır".**⁽²⁹⁾ zikredilmektedir. Allah yolunda infak ve sadaka da bir tür malı temizleme ve arındırma. İslam'ın beş temel esasından biri olan zekât da bir nevi manevi temizliktir. Zekât ihtiyaç sahibi/yoksulun hakkıdır. Ayrıca servetin içinde bir kirdir/lekedir. Maldaki bu kiri/lekeyi ancak zekât temizleyebilir.

Bu husus Kur'an-ı Kerimde: **"Servet sahiplerinin mallarından zekât al. Zekât onların mallarını temizler ve vicdanlarını arıtır".**⁽³⁰⁾ şeklinde ifade edilmiştir.

Hâsılı; Aziz Peygamberimiz (s.a.v.), temizliğin her nev'ini öğretti. İnsanları küfrün, nifakın, şirkin ve kötü ahlakın kirlerinden temizleyip arındırdı. Maddi ve manevi temizlenmenin yollarını gösterdi. Abdesti, guslü, teyemmümü, necasetten tahareti öğretti. Avret yerinin örtülmesini, açılıp saçılmanın manevi bir kirlilik oluşturacağını, akla ve kalbe zarar vereceğini ikaz etti. Libas, beden ve çevre temizliğini öğretti. Saçı-başı dağınık olanı, ağız-dişi temiz olmayanı ikaz etti. Nikâhı, hayâyı, iffet temizliğini öğretti. Helalı, kazanç temizliğini ve kalp temizliğini öğretti. Yenilen-içilen helal ve temiz değilse yapılan duaların, edilen ibadetlerin makbul olmadığını öğretti. İbadete riya kiri karıştığında müstecab olmayacağını zikretti. Demek ki mümin kul 'kematlatı', kem aletle/haramla-riyayla-fitne ve fesatla-kirli işlerle yakalayamaz. O halde kul, pek çok yönden hem maddi hem de manevi temiz olmak ve temiz kalmak zorundadır.

KAYNAKÇA

- 1- Müslim, Taharet 1.
- 2- Müslim, Taharet 1; Darimi, Vudu 2.
- 3- Bakara, 2/222.
- 4- Tevbe, 9/108.
- 5- Bakara, 2/125.
- 6- Enfal, 8/11.
- 7- Ahzab, 33/33.
- 8- Maide, 5/6.
- 9- Müslim, Taharet 49.
- 10- Ebu Davud, Et'ime 12.
- 11- Buhari, Savm, 27.
- 12- Buhari, Cuma 12; Nesei, Cuma, 8; Tirmizi, Salat 357.
- 13- Müslim, Taharet 57, 59.
- 14- Ebu Davud, Liba, 14.
- 15- Müddessir, 74/4.
- 16- Tirmizi, Edeb 41.
- 17- Şuara, 26/88,89.
- 18- Buhari, İman 39.
- 19- Mutaffifin 83/14; İbn Mace, Zühd 29; Ahmed b. Hanbel, 272197.
- 20- Ankebut, 29/45.
- 21- Bakara, 2/183.
- 22- Buhari, Hac 4/
- 23- Hud, 11/114.
- 24- Buhari, Mevakit 6.
- 25- Ebu Davud, Libas 17.
- 26- Buhari, Cenaiz 89; Buhari, Cuma 15; Müslim, Cuma 1.
- 27- Heytemi, Mecmau'z-Zevaid 1, 221.
- 28- Bakara, 2/168.
- 29- Enam, 6/121.
- 30- Tevbe, 9/103.

Prof. Dr.

SEFA SAYGILI

“*Psikolojik rahatsızlıklardaki patlamanın arkasında fitrattan uzaklaşma vardır; çözüm kulluğa geri dönmektir.*”

Maddi ve manevi temizlik konusunu işlediğimiz bu sayımızda, kapak konusuyla ilgili röportajımızı Psikiyatrist Prof. Dr. Sefa SAYGILI hocamızla gerçekleştirdik. Halen Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Psikoloji Bölüm Başkanlığı görevini yürütmekte olan Hocamız ile ülkemizde ve dünyada insanlığın nasıl bir psikolojik manzara sergilediği, bu manzaranın sebepleri ve çözüm yolları üzerinde konuştuk ve doyurucu bilgiler aldık. Yarım asra yakındır insanımıza hizmet veren Hocamız psikolojik rahatsızlıklar yaşayan insanları klinik olarak tedavi edip, onları sağlığına kavuşturmak için çalıştığı kadar, yazdığı kitaplar, yayımladığı yazılar ve gerçekleştirdiği programlar ile de insanların psikolojik rahatsızlıklara hiç düşmeden, ruh sağlığı ve psikolojik dengesi yerinde olan mutlu ve huzurlu kişiler olarak hayatlarına nasıl devam edebileceklerinin yollarını da göstermektedir. “Doktorunuz Diyor ki”, “Dengeli Beslenme Sağlıklı Zayıflama”, “Annemi İstiyorum”, “Babacığım Neredesin?”, “Sağlık Bilinci”, “Dünyayı Aldatanlar”, “Ayhan Songar”, “Mazhar Osman”, “Evlilikte Mutluluk Sanatı”, “Gerçeği Arayanlar”, “Strese Son”, “Beyin ve Ruh”, “Mut-

luluk Elimizde”, “Hakikati Arayanlar”, “Gıda Rehberi” gibi kitaplar ile insanımıza bir nevi koruyucu hekimlik hizmeti sunan Hocamıza şükranlarımızı sunuyor ve siz okuyucularımızı yaptığımız söyleşi ile baş başa bırakıyoruz.

İKRA: Hocam dünyadaki ekolojik dengenin bozulduğu, çevre ve atmosfer kirliliğinin tehlikeli boyutlara ulaştığı yaygın olarak ifade ediliyor. Ancak dünyada yaşanan olaylara bakıldığında çok daha tehlikeli bir kirlenmeden söz etmek mümkün gibi görünüyor: Ruh ve akıl kirlenmesi. Günümüzde insanların sergilediği ruh ve akıl manzarası konusunda neler söylersiniz?

Prof. Dr. Sefa SAYGILI: Evet, şuanda insanlarda bir durgunluk, bir oturmuşluk yok; insanlar yerlerinde duramıyor, kabını zorluyor ve her türlü fitratta aykırı kanallara giriyor maalesef. Esasen ekolojik denge bozuk derken, bu bozukluğunda bu durumla ilgisi bulunuyor. İnsanlar fedakârlık, özgecilik dediğimiz kendisini düşündüğü kadar başkalarını da düşünebilme, başkalarının haklarına saygılı olma

gibi bir takım hasletlerden uzaklaşıyorlar. Bencilik ve bireycilik artıyor. Toplumlar modernleştiğe, ulaşım ve iletişim araçları ilerledikçe maalesef bireycilik, kendi menfaatini ön plana çıkarma da artıyor ve artık başkalarını düşünmüyor insanlar.

Hırs ve kanaatsızlık, psikolojik rahatsızlıkları artırıyor.

Sürekli bir hırs ve kanaatsızlık halinde ve sanki devamlı dünyada kalacaklarmış gibi, hiç ölmeyeceklermiş gibi bir gayret içerisine giriyorlar. Tabii böyle olunca insanların dengesi de bozuluyor. Çünkü hem başkalarından zarar görüyorlar, hem de kendi sınırlarını da zorlamış oluyorlar. Ve bakıyoruz ki dünyada hem kişilik bozuklukları dediğimiz anormallikler, hem de psikiyatrik rahatsızlıklar artıyor. İnsanlar kalabalıklar içinde yalnızlık çekiyorlar. Daha mutsuz, daha ümitsiz, daha karamsar hale geliyorlar. Devamlı bir yarış, devamlı bir rekabet var insanlarda. Artık yardımlaşma değil, yarış ön plana çıkmış durumda.

İKRA: Günlük hayata baktığımızda trafikte yol verme meselesi silahlı kavgaya dönüşebiliyor, yüksek sesle müzik dinleme tartışması cinayetle sonuçlanabiliyor. Yine çocukların öz anne-babalarını veya anne babaların kendi çocuklarını öldürmeleriyle ilgili haberler sıradan, kanıksanmış bir hale geldi. Aynı şekilde boşanmaların yaygınlaşması, uyuşturucu kullanımlarındaki artış... Bütün bunlar ne anlama geliyor? Nasıl bir tehlikeye işaret ediyor?

Prof. Dr. S.S.: Kesinlikle insanlar bir kargaşaya, bir karmaşaya doğru gidiyorlar. Dedikleriniz çok doğru, insanlar sanki serseri bir mayın gibiler, nerede patlayacakları belli değil. İnsanlar kendilerine yabancı olan bir takım duygularla dolular. Daha hırslılar, daha bencililer, daha kanaatsizler, daha çok madde, daha çok makam peşindeler... Tabii bunların temelinde de daha çabuk ve daha fazla haz alma yatıyor. İnsanlar ne türlü olursa olsun bir haz peşinde ve kendi hazlarını sağlamak için,

kendi hayatlarının daha rahat, daha konfor içinde geçmesi için maalesef başka insanları ezmekten, onların haklarını sömürmekten geri kalmıyorlar. Kendisi aşırı yerken, savurganlık ve israfa kaçarken, başkalarının açlık ve yoksulluk içinde olması maalesef onu enterese etmiyor. İnsan hakları, hayvan hakları... Bunlar artık hep göz ardı ediliyor.

Kutsal ve geleneksel değerlerimizin zayıflaması büyük problemlere neden oluyor.

Evlilikte de böyle! Daha önce evlenen insanlar, ben mutlu olacağım birini arayacağım dediği kadar, mutlu edeceğim biriyle evleneceğim de derdi. Ama şimdi öyle değil! "Ben, beni mutlu edecek biriyle evlenmek istiyorum", diyor. Evlilik gibi, birtakım kutsal ve geleneksel değerlerimize, insanı insan yapan değerlerimize maalesef eskisi kadar önem verilmiyor.

Buraya evlenmek üzere olan genç kızlar, genç erkekler geliyorlar; onlara "nasıl, iyi anlaşabiliyor musunuz?" diye sorduğumda, birçoğu, "evleniriz, anlaşamazsak ayrılırız" diyorlar. Yani baştan boşanmayı düşünüyorlar.

Ailelerde de bir gariplik var! Eskiden, oğlum-kızım birbirinizi idare edin denirdi, şimdi yapamıyor-san gel, diyorlar. Bakıyorsunuz daha bir iki senelik evli kız, kucaklarında çocukla baba evine geliyor. Tabii bu, toplumsal büyük mutsuzluklara, facialara yol açıyor. Diğer taraftan bazı yasal düzenlemeler de problemlere neden oluyor. Belki görmüşsünüzdür, geçenlerde sosyal medyada da yer aldı. 18 yaşından küçükken evlenmişler, aradan seneler geçmiş, iki tane çocukları olmuş, kocaya 8 sene hapis cezası vermişler. Eşi ve çocukları aç kalmış, perişan olmuş. Yani böyle durumlar var. Ergenlik çağına gelmiş, ona evlenemezsin deniyor. Ama her türlü flört yaşayabilirsiniz, bu serbest. Yani insan yaratılışına aykırı, insan yaratılışını zorlayan durumlar var maalesef.

Toplumları koruyanlar ailelerdir.

Gençler bu sefer evlilikten korkar hale geliyor. Evlilik yaşı giderek yükseliyor, evlenmeyenlerin

sayısı artıyor. Boşanmalar da artıyor bir yandan. Topluları koruyan kurumlar ailelerdir, toplulmlar için koruyucu bir zırh oluştururlar. İnsanlar aile birliğinde mutlu olur, dış dünyanın tehlikelerine karşı daha dayanıklı olur. Aile kendi içerisinde yardımlaşır, dayanışır. Sadece kendi içinde de değil, aileler dışarıdakilerle de yardımlaşma ve dayanışma içerisinde girer. Aile çökünce ne oluyor? Çöküş topluma yansıyor doğal olarak, çünkü toplumun temel müesseseleri aileler. İnsan stres dolu bir günün ardından, akşam evinde rahat etmek ister. Ama aile yaşantısının büyük darbe yediğini görüyoruz. İnsanlar kısa süreli haz peşindeler. Gördüğüm bir başka problem de ailelerde çocuk sayısının azlığıdır. Eskiden ailelerde çocuk sayısı fazlaydı. Akrabalar bir arada yaşardı, aile içi iletişim güçlüydü, destek vardı. Şimdi insanlar doğdukları yerlerde değil, başka yerlerde yaşıyorlar. Apartmanların kibrit kutusu gibi dairelerinde yaşıyorlar.

Çocuk sayısının azlığı ve aşırı ilgi, çocukerkil aileler ortaya çıkartıyor.

Aileler de küçüldü, bir ya da iki çocuktan ibaret hale geldi. Bu sefer çocuk sayısı az, akrabalarından da uzak olduğu için çocukların üzerine fazla düşülüyor. Sonuçta çocukların hakim olduğu, onların isteklerinin öncelendiği âdeta çocukerkil aileler oluşuyor. Böylece kendine aşırı özgüven duyan narsistik çocukların sayısı artıyor. Bunlar da haz peşinde oluyorlar, her istedikleri olsun istiyorlar. Eziyet çekme, çile çekme dönemi kalmadı çocuklar için. Çabucak hazza ulaşma peşine düşüyorlar. Bu da uyuşturucu gibi, alkol gibi, kumar gibi bir takım kötü alışkanlıkların önünü açıyor. Gençin canı sıkkın, morali bozuk, bu durumda yapılması gereken normal şeyler var; gezip dolaşır, arkadaşlarıyla muhabbet eder, işte ibadet eder, Allah'a sığınır... Ama genç bunlar yerine hemen kendini uyuşturma yolunu seçiyor. Bu da uyuşturucu bağımlılığını maalesef artırıyor.

Hazır ve katkılı gıdalar insan fitratını bozuyor.

Gördüğüm kadarıyla bir başka problem de

besinlerdeki bozulmadır. Eskiden besinler doğal olurdu, yemekleri mutfakta annelerimiz pişirirdi. Ama şimdi kadın çalıştığı için lokantalar arttı, hazır yemekler arttı. Artık hazırlanmış olarak paket şeklinde veya konserve şeklinde önümüze geliyor. Bu tür yemeklere de daha çok haz versin, daha çok bağımlılık yapsın, daha çok satılsın diye içerisinde bir takım kimyasal maddeler katılıyor; işte aromalar katılıyor, şekerler katılıyor. Şeker toksik bir maddedir, zehirli bir maddedir ve bir nevi bağımlılık yapıyor. Sana haz veriyor ama zararı da çok fazla oluyor. Konservelere bir bakın, örneğin fasulye konservesine bakın! Şekerin ne ilgisi var değil mi? Ama içinde şeker var. Hatta biber konservesine bile şeker koyuyorlar. Yine ekmeklere katıyorlar şekeri... Hepsisi ağız tadını çekmeye, sahte bir haz oluşturmaya yönelik. Ama bunların hepsi de insanın fitratını bozuyor maalesef.

İKRA: Hocam küresel ölçekte baktığımızda da çok iç açıcı bir tabloyla karşılaşmıyoruz: İnsanoğlu, kendi türüyle birlikte bütün dünyayı havaya uçurabilecek korkunç bir silahlanma yarışı içine girmiş durumda. Yönetimler dünyaya hâkim olma sevdasındalar, ama bunu yaparken dünyanın yok olması da umurlarında değil gibi. Kaynaklarıyla, genişliğiyle herkese yetecek bu dünyanın, hem insanlar, hem de diğer canlılar için yaşanamaz bir hale dönüştürülmesinin altında nasıl bir ruh hali yatıyor olabilir?

Prof. Dr. S.S.: İnsanlar başkasına hâkim olmaktan bir nevi haz, gurur duyuyorlar ve bu konuda farklı bir havaya giriyorlar. Bu da söylediğiniz gibi

silahlanma yarışını artırıyor. Kaynakların önemli bir kısmı da bu yarışa ayrılıyor. Hâlbuki bu kaynaklar insanların ihtiyaçları için kullanılsa insanlık daha mutlu, dünya daha rahat olur. Şu anda dünyanın yaklaşık 8 milyar nüfusu var ve dünyada herkese yetecek kaynak bulunuyor. Ama bu kaynakların hor kullanılması, savurganlığın yaygınlaşması, silahlanma yarışı, fazla silah satıp çok para kazanalım diye her tarafta savaşların tahrik edilmesi de -ki en büyük oyunlar da İslâm dünyası üzerinde oynanıyor- insanların kişilik problemlerinin arttığını gösteren bir durumdur.

Dengesiz yöneticiler toplumun bir yansımasıdır.

Maalesef kişilik problemlerinin arttığı toplumlarda da yine problemlili insanlar yönetime gelebiliyor. İşte Amerika, dünyanın süper gücü. Ülkenin başındaki Trump hakkında, bu adamın ruh sağlığının normal olmadığına, psikolojik dengesinin bozuk olduğuna dair profesyonel ruh sağlığı uzmanların imzaladığı raporlar var...

İKRA: *Bir psikiyatrist olarak buna katılıyor musunuz, yani Trump psikolojik olarak dengesiz mi?*

Prof. Dr. S.S.: Tabii, kesinlikle öyle. Trump psikolojik açıdan tuhaf, garip bir adam. Ama dengesizliğin toplumda yaygın hale geldiği durumlarda insanlar böyle dengesiz kişileri seçebiliyorlar. Sonuçta insanlar layık oldukları şekilde yönetilirler. Bu tür kişilerin başa gelmesi aslında toplumun bir yansımasıdır; toplumun dengesinin de yerinde olmadığını gösteriyor.

İKRA: *Hocam açıklamalarınızdan, dünyadaki maddi kirlenmenin ve ekolojik dengenin bozulmasının yanında, ruh ve akıl dünyamız açısından steril bir ortamın olmadığı, psikolojik dengenin de bozulduğu anlaşılıyor. Bu kirli ortam tıbbî açıdan ne tür ve ne boyutta rahatsızlıklar üretiyor? Psikolojik rahatsızlıklarda, bu rahatsızlıkların neden olduğu problemlerde ve ilaç kullanımlarında bir artış var mı?*

Prof. Dr. S.S.: Kesinlikle, artış var. Şizofren gibi, bipolar rahatsızlıklar gibi bazı rahatsızlıkları bir kenara bırakırsak, çünkü daha çok genetik faktörler etkili olduğu için bunlarda fazla artış görülmez, psikolojik rahatsızlıklarda ciddi bir artış vardır. Bizim eskiden nevrozlar dediğimiz insanın kendi içindeki rahatsızlıklar var. Mesela bunların başında anksiyete bozukluğu geliyor. Yani endişe, kaygı bozukluğu anlamına geliyor. Sebebi belli değildir, ama insan sürekli bir kaygı, sürekli bir endişe, sürekli bir huzursuzluk, sürekli bir tatsızlık içerisindedir. Bu da insanın fitratının zorlandığı anlamına geliyor. Kendisine vakit ayırmadığı, bir takım faktörlerin aşırı zorladığı anlamına geliyor.

Bir başka rahatsızlık ise panik bozukluktur. Panik bozuklukta kişi normal bir insandır, ama zaman zaman öyle bir korku krizine girer ki, sanki çıldıracakmış, kafayı bozacakmış, iradesi elinden çıkacakmış gibi olur. Bu da günümüzün, çağımızın bir hastalığıdır ve artış göstermektedir. Aynı şekilde depresyonlar, o da artıyor; sıkıntı, mutsuzluk, huzursuzluk, hayatı gereksiz gibi görme, ölümü düşünme, yaşamaktan zevk almama, isteksizlik, haz almama gibi durumlar olarak yansıyor.

Bunların dışında az önce değindiğim kişilik bozuklukları çok artıyor. Yani kendi kişiliğini ön plana çıkartan, rastgele hareket eden, başkalarını düşünmeyen kişiler haline geliyor insanlar. Böyellerinin sayısının artması da tabii toplumu dalga dalga sarıyor, etkiliyor ve toplumda da psikolojik bozuklukların artmasına yol açıyor...

İKRA: *Yani son dönemlerde anormal bir artış gösterdiğini söyleyebilir miyiz bu rahatsızlıkların?*

Prof. Dr. S.S.: Kesinlikle, özellikle kişilik bozukluklarındaki artış çok fazla. Burada şunu da söyleyelim; çocuklarda ve gençlerde de bu bozukluklar artıyor. Biz çocukların üzerine daha çok düştükçe, onlara daha çok kıymet verdikçe, onlara daha çok kıymet verdikçe, evdeki yerini daha özelleştirdikçe, önemini daha artırdıkça çocuklar daha sıkıntılı hale geliyorlar...

İKRA: *Hocam psikolojik bozuklukların bu kadar artmasının, yaygın bir şekilde gençlere ve çocuklara kadar uzanmasının arkasında temel bir sebep var mıdır?*

Prof. Dr. S.S.: Evet tabii, az önce söylediğim gibi hayat tarzının fitrata yani yaradılışlarına aykırı olması, insanların geleneksel değerlerden, özellikle dini değerlerden kopmaları, bir kul olduklarını unutmaları, kendilerini neredeyse tanrılaştırılmaları gibi sebepler psikolojik bozuklukların artmasına ve yaygınlaşmasına yol açmıştır. Ve enteresandır insanlar böyle durumlarda yarı tanrılaştırılmış kişilere veya öyle zannedilen kişilere –Trump örneğinde, Hitler örneğinde olduğu gibi- kolaylıkla tabii olabiliyorlar, o tiplerin peşine takılabiliyorlar.

İKRA: *Yani problem tıbbî olmaktan çok daha derinlerde yatıyor gibi, insanın hayata bakışı ve hayat tarzıyla bağlantılı gibi görünüyor, peki çözüm ne?*

Prof. Dr. S.S.: İnsanın yaratılışına geri dönmesi, kutsalla barışması, bencillikten, bireycilikten vazgeçmesi, kulluğa geri dönmesi, daha özgeci olması, başka insanların da haklarını görmesi gibi erdemlere dönmesi gerekiyor.

İKRA: *Hocam uzun yıllardır, kitaplarınızla, yazılarınızla ve programlarınızla da insanımıza yardımcı oluyorsunuz ve doğal olarak ülkemizde ve özellikle “dindar” diyebileceğimiz camiada çok iyi tanınan birisiniz. Aynı şekilde siz de insanımızı ve camiamızı iyi tanıyorsunuz. Dindarlar özelinde meseleye bakıldığında, bu kesimde de psikolojik bozulmaların yaygınlaşması, inançlı olmalarından dolayı aslında pek görülmemesi gereken rahatsızlıklara düşme söz konusu mu?*

Prof. Dr. S.S.: Kesinlikle. Bu durum artık bulaşma halinde, yani bulaşıcı hale geldi. Toplumun genelinden izole olamıyorlar. Örneğin çocuklar okula gidiyorlar; televizyon, internet, bilgisayar gibi aletler herkesin evine girmiş durumda. Böyle olunca, çürümüş dediğimiz anti doğal akımlar herkesi etkiliyor. Kendi çocuklarımızı da, bizi de etkiliyor. Onun için günümüzde Müslümanlar da büyük ölçüde etkilenmişlerdir bu durumdan. Diğerlerine göre daha az da olsa etkileniyor doğal olarak. Havadan etkileniyor, gıdalardan etkileniyor, ekolojik denge bozulursa bunun dışında zaten kalınmıyor maalesef.

İKRA: *Hocam son olarak “okumak” konusunda tavsiyelerinizi almak istiyoruz. Bizler İKRA Derneği olarak ana faaliyet alanı kitap okuma ve okutma olan ve düzenli bir okuma programına sahip olan bir çalışma yürütüyoruz. Bu hususta bizlere, okuyuculara neler tavsiye edersiniz?*

Prof. Dr. S.S.: Çok güzel bir çalışma yapıyorsunuz ve bence bu çalışma, konuştuğumuz sıkıntılardan kurtulmanın da özünü ve ana hedefini gösteriyor. Okumakla aşılar bu sıkıntılar. Ama günümüzde gençlerin okuması da maalesef engelleniyor; az önce söylediğim gibi bilgisayara, oyunlara, sosyal medyadaki çoğu basit ve faydasız olan mesajları okumaya dalyorlar. Okumak

denildiğinde de daha çok bunu anlıyorlar. Ama okuma dediğimizde, kitap okuma, bilgilenme ve kültürlenme hedef olmalıdır. Gençler ise internete ve filmlere dalyorlar, bu daha cazip geliyor. Çünkü film izlerken beyni yormuyorsunuz. Kitap okurken ise okuduğunuza konsantre olmak ve hayal dünyanızı çalıştırmak zorundasınız. Böylece okumak ufkunuzu genişletiyor ve zihni açıyor.

Dolayısıyla okumayı sadece gençlere değil, her yaştaki insana tavsiye ediyoruz. Mesela alzheimerin en etkili ilaçlarından biri okumadır. Çünkü insan bir roman okurken, bir hikaye kitabı, bir kültür veya düşünce kitabı okurken, kafasından onun muhasebesini yapacak, eleştirisini yapacak, yerine göre okuduklarını canlandıracak. Bu da zihni çalıştırıyor, zihin tembelliğinden kurtarıyor. Ama film izlemek öyle değil, her şey hazır geliyor önünüze, zihni çalıştırmaya gerek kalmıyor. İşte zaten en büyük tehlike de bu zihin tembelliğidir. Halbuki büyüklerin bir sözü vardır; külfet olmadan nimet olmaz, derler. Külfet olacak yani. Zaten hazır edinilmiş avantajlar fazla zevk vermez, kıymeti de bilinmez. Çocuğa mesela sürekli verici davranın, doyumsuzlaşır ve nimetlerin kıymetini bilmez. Çocuğa sürekli ve her istediği oyuncak alındığında, çocuk bu oyuncağı çok istemiş olsa da, bir gün oynadıktan sonra kaldırıp atar bir kenara. Sonra yenisini ister. İşte okuma bu olumsuzlukları da kaldırmaya yardım eder. Çünkü okumada sabır vardır, zihni çalıştırma vardır, sakin bir ortam vardır, insan gibi oturup okuduklarını değerlendirme vardır, onlardan anlam çıkarma vardır... Yani bir insana gerekli olan bütün unsurlar vardır okumada. Ve okumanın arttığı toplumlar daha mutludur, daha gelişmiştir, daha huzurludur. O insanlar daha olgundur. Okumak toplumun temelidir. Kur'an'ı Kerim'in ilk inen ayetinin de “oku” olması bu noktada çok enteresandır. Kitap okuma hedef olmalıdır. Bir kesim Sayın Cumhurbaşkanımızın kiraathaneler fikriyle alay ettiler ama, bu çok önemlidir. Tabi okumanın en iyisi, kağıt kokusu alarak, mürekkep kokusu alarak okumaktır.

İKRA: *Hocam bize kıymetli zamanınızı ayırıp çok değerli bilgiler ve tavsiyeler verdiğiniz için Derneğimiz ve okuyucularımız adına teşekkür ediyoruz.*

Prof. Dr. S.S.: Ben teşekkür ederim.

Röportaj: **Halil KENDİR-Erdoğan AYDIN**

NEFESİNİ HAK YOLUNDA TÜKETEN BİR GÜZEL İNSAN

Abdulmetin Balkanlıoğlu

Onu, ilk kez 2006 yılında sevdiğim bir insanın düşününde dinlemek nasip oldu. Sunucu onun ismini zikrettiğinde kim olduğu hakkında bir bilgim yoktu. Ama salonun tepkisi kaliteli bir hoca olduğu izlenimini vermişti bana. Kürsüye elinde koltuk değnekleriyle çıkmıştı. İki hafta önce trafik kazası geçirdiğini ve sağ ayağında kırık olduğunu ama damada söz verdiği için ayağı alçıda ve koltuk değnekleriyle buraya geldiğini söylemişti. Sohbetine başlamadan önce geçirdiği kaza için Allah'a şükreliyordu. Hatırladığım kadarı ile Hoca **“İnsan bazen dünyaya aldanabiliyor. Rabbine yeterince ibadet edip şükretmeyebilir. Bende de böyle bir durum oldu herhalde. İbadetlerimde bir azalma oldu sanırsam. Bu kaza beni kendime getirdi. Rabbime şükürler olsun ki bu kaza ibadetlerimi ve şükürümü artırmama vesile oldu. Düşünüyorum da ne güzel bir kaza geçirmişim. Rabbime hamd olsun, rabbime hamd olsun, rabbime hamd olsun”** işte bunları söyleyerek başlamıştı sohbetine Abdulmetin Balkanlıoğlu Hoca. Ne güzel bir insandı. Başına gelen bir kazayı Rabbinin kendisine rahmeti olarak görüyordu. İnsanların başına bir musibet geldiğinde nasıl davranacaklarını lisanı haliyle gösteriyordu.

Abdulmetin Hoca takvim yaprakları 1958 yılını gösterdiğinde Çorum Sungurlu ilçesine bağlı Aşağıfındıklı köyünde doğdu. İlkokul eğitimini köyünde okuduktan sonra 1970 yılında Çorum İmam Hatip Okuluna kayıt oldu. Burada ortaokulu okuduktan sonra yine aynı okulda lise eğitimini tamamladı. 1978 yılında girdiği üniversite sınavında İstanbul Hukuk fakültesini kazandı. Bu yıllarda Mahmut Efendi ile tanışır. Mahmut Efendi kendisine hukuk fakültesini bırak gel hoca ol der. İlk zamanlarda bu teklife sıcak bakmaz ama ülkede oluşan siyasi krizler Müslümanların eğitim hayatı-

İLİM VE
ALİM

Feyyaz
KALKAN

nı zorlaştırır. Sürekli Mahmut Efendi'nin sohbetlerine katılan Abdulmetin Hoca bir gün hocanın kendisine **“Çün buldun ilmi Kur'ân, neylesin ilmi Yunan”** yani **“Sen Kur'ân ilmini bulmuş birisin, Yunan hukukunu bırak.”** demesi

üzerine hukuk fakültesini bırakır ve hoca olmaya karar verir.

Hukuk fakültesini bıraktıktan sonra kendini ilme veren hocanın bu konuda alt yapısını annesi ve babası oluşturur. Bu ailede eğitimin ne kadar önemli olduğunu gösterir. Henüz 4 yaşındayken annesinin onu namaz hassasiyetiyle yetiştirmesi, 3. sınıfa kadar babası tarafından eğitilmesi bu kararı vermesinde etkili olmuştur. Babası onun kaymakam ve vaiz olmasını isterdi. Bu ülke şartlarına göre pek mümkün değildi. O hukuk fakültesini bırakarak vaiz olmayı tercih etti. Bunu yaparken hiç pişman olmadığını söyler. **“Dünyaya bir daha gelsem yine hoca olurum”** der Abdulmetin Hoca. Bir seminerinde **“ben vaiz oldum kardeşim kaymakam, böylelikle babamın dileğini yerine getirmiş olduk.”** der.

İslami çalışmalarda hep önden giden olurdu. Çalışmalarda grup ayırt etmezdi. Bir yerde İslam adına bir çalışma varsa orada bulunurdu. İnsanları sen şu cemaattensin, sen şu gruptansın diye ayırmazdı. Her zaman ümmetçilik anlayışı ile hareket

ederdi. Yaptığı her sohbetinde, verdiği her vaa- zında bunu insanlara da söylerdi. Gençlik yıllarında içinde bulunduğu Akıncılar ve M.T.T.B’de kendisini siyasi ve kültürel olarak yetiştirdi. Mahmut Efendi ile tanıştıktan sonra bu ocaklardan ayrılarak imam oldu.

İmam olarak ilk görev aldığı cami Şile Ağva Hacı Köyü’nde idi. Caminin bir imamı vardı ama cemaati yoktu. İnsanları camiye çekmek için gece gündüz uğraşırđı. Kahvelere giderek oyun oynayan insanları camiye getirmek için onlara yalvarırdı. Görev aldığı her yerde aşkla ve şevkle çalıştı. Açıkta içki içilen köylerde insanlara içkiyi bıraktırdı. Cemaati olmayan camilerde, sabah namazlarında 100 kişilik cemaatle namaz kılardı. İnsana değer verirdi, onları dışlamaz, onlarla ilgilenirdi. Uzaktan gelenlere, evi yurdu olmayan insanlara caminin kapısını açar, onları orda barındırırdı. Samimiyetle çalışması, insanların kendisini sevmesine vesile olurdu.

İmamlık yaptığı dönemlerde cami için de olsa kimseden para almazdı. Kimseden karşılıksız bir şey istemezdi, köylüler kendisine süt verirdi oda onlara leblebi verirdi. Ticari bir kaygısı yoktu, para kazanma gibi bir derdi de olmadı. Sohbetlerini videolara aldirarak onları para karşılığında satmadı ve kimsenin bunlardan para kazanmasına müsaade etmedi. Onun tek bir gayesi vardı, Allah rızasını kazanmaktı.

Emekli olduktan sonra da boş durmadı. Eğitim almak için Şam’a gitti, burada yaklaşık 3 yıl eğitim aldı. Savaş çıktıktan sonra Türkiye’ye döndü. Hizmetlerine kaldığı yerden devam etti. Güçlü bir ka- l e m i

İnsana değer verirdi, onları dışlamaz, onlarla ilgilenirdi. Uzaktan gelenlere, evi yurdu olmayan insanlara caminin kapısını açar, onları orda barındırırdı. Samimiyetle çalışması, insanların kendisini sevmesine vesile olurdu. İmamlık yaptığı dönemlerde cami için de olsa kimseden para almazdı.

yoktu, kitap yazmadı ama sohbetleri ile birçok gönüllü fethetti. Sadaka vermeyi çok severdi **“zengin değilim öyle çok büyük paralar vermem ama 1 TL de olsa sadaka vermeyi ihmal etmem”** derdi. Bir cenazeye katıldığında mutlaka mevta adına sadaka verirdi ve bunu herkesin yapmasını isterdi. Küskünleri sadaka ile barıştırdığını dile getirirdi. Çocuklara ve gençlere ayrı değer verirdi. Onlarla özel olarak ilgilenir kalplerini İslam’a ısındırırdı. Bazı insanlar çocukları camiden kovar o ise çocuklarla oyun oynar ve sonra onlar ile namaza dururdu. Allah’ın sevgisini kazanmanın yolu, O’nun kullarının sevgisini kazanmaktan geçtiğini bilirdi. Rabbim ona 60 yıllık bir ömür verdi. 60 yıllık ömrü Allah yolunda tüketen ve tek gayesi O’nun rızasını kazanmak olan Abdülmetin Hoca 20 Haziran 2018 yılında vefat etmiştir. Bütün ömrünü Allah rızası için tükettiğine şahit olduğumuz Abdülmetin Hoca evli ve 2 çocuk babasıydı. Rabbim rahmetiyle muamele etsin, onu cennetine koyun. Amin.

AİLEYE DESTEK SEMİNERLERİ

İKRA DERNEĞİ hanımları olarak İl Müftülüğümüz ile **“Aileye Destek Seminerleri”** düzenledik. 5 haftalık seminerler sonrası hanım kardeşlerimize **“katılım sertifikası”** verdik.

Ocak ayı içerisinde Esenler Temsilciliğimizde Salı günleri; Tuna temsilciliğimizde Çarşamba günleri yapılan seminerlerimizin hocaları ve konuları şöyledi:

- Ayşe Merve Güler, Aile bizim neyiz olur?
- Halime Yıldız, Kur’ân-ı Kerim ve sünnet ışığında aile içi iletişim.
- Ayşenur Özkan, Aile ilişkilerinde duyguların yönetimi.
- Meral Güler, Ailede sorun çözmeye peygamber örnekliği.
- Nimet Yılmaz, Ailede mahremiyet eğitimi.

Bir Sezonun Daha Sonuna Geldik

Uzun diyeceğiz ama hayatın kendisi kısa olduğu için aslında çok da uzun olmayan ama verimli geçen bir eğitim sezonumuzun kapanış programını Esenler Temsilciliğimizde 10 Mayıs 2018 Perşembe günü yaptık. Hemen şunu da belirtelim ki sezon kapandı diye “kitap okuma” işi kapanmaz. Çünkü biz “Beşikten mezara kadar ilim” diyen bir anlayışın temsilcileriyiz.

Sunuculuğunu gençlik biriminden Merve Yalçın kardeşimizin üstlendiği programımız Kur’ân-ı Kerim tilâvetiyle başladı ve slayt gösterisiyle devam etti.

Genel Başkanımız Şule Çelik hanımın konuşması sonrasında sohbet müdavimlerimizin hadis ve şiir katkılarıyla renklileşen programımızda kitap okurlarımızın kitapla değişen hayatlarına da yer verildi.

Bir kitaptan ne olur demeyin, alın elinize bir kitap, bakın bakalım neler değişiyor.

Yaz Kur'ân Kursları

Tuna temsilciliğimizde Temmuz ayının 9'u pazar-tesi günü başlayan ve 2 ay boyunca devam eden yaz kursumuzda 8 ila 13 yaş grubunda kızlarımıza Kur'ân okuma dersleri verildi. Hafta içi her gün saat 9 ila 13 saatleri arasında yapılan kursumuz da aynı zamanda uygulamalı mahreç, tecvit ve âdabı muaşeret dersleri de verildi.

Bağcılar temsilciliğimizde ise Kur'ân derslerimiz 25.06.2018'de başlayıp, 17.08.2018'de bitmiştir. Hafta içi saat: 10.00/13.00 aralığında yapılan derslerde ayrıca Siyer, Namaz sureleri, Esmâ'ul Hüsnâ ezberi ve Din-Ah-lâk dersleri de verilmiştir.

Bağcılar Temsilciliğimizden

Levent İŞÇEN'in

28.05.2018 tarihinde

Tuna Alp İŞÇEN

adını verdikleri bir oğlu olmuştur.

Tuna Temsilciliğimizden

Haşim ÖZTÜRK'ün

27.07.2018 tarihinde

Hafsa ÖZTÜRK

adında kızı olmuştur.

Göztepe Temsilciliğimizden

Vural ERCE'nin

21 Mayıs 2018'de

Ertuğrul Efe ERCE

adında oğlu olmuştur.

Allah hayırlı bir ömür nasip etsin.

İKRA DERNEĞİ Yönetim Kurulu Üyemiz
ve Kurucu Başkanımız

Emin ATALAY'ın annesi

Güneş ATALAY

19.07.2018 tarihinde Hakk'ın rahmetine
kavuşmuştur. Ailesine ve sevdiklerine
Sabr-ı Cemil diliyoruz.

Tuna Temsilciliğimizden
Sadık DURNA'nın annesi

Yeter DURNA

18.08.2018 tarihinde Hakk'ın rahmetine
kavuşmuştur. Ailesine ve sevdiklerine
Sabr-ı Cemil diliyoruz.

15 TEMMUZ'UN SENE-İ DEVRİYESİ VE ŞEHİT MEHMET YILMAZ KARDEŞİMİZ

15 Temmuz'un Sene-i Devriyesi ve Şehit Mehmet YILMAZ kardeşimiz

15 Temmuz 2016'nın, o meşum kalkışma-
daki şehitlerinden biri olan Mehmet YILMAZ
abimizin 2. sene-i devriyesinde İKRA yönetimi
olarak bir grupla şehidimizin mezarını ziyarette
bulunduk.

Ayrıca 14.07.2018 ta-
rihinde YediHilal Derne-
ği'nin Üsküdar Kirazlite-
pe'de şehidimizin adını
verdiği Üsküdar YediHilal Derne-
ği Gençlik Merkezi'nin açılışına
katıldık. Açılışa Üsküdar Kayma-
kamu Murat Sefa DEMİRYÜREK,
Belediye Başkanı Hilmi TÜRK-
MEN ve Şehidimizin eşi Ayşegül
YILMAZ da katıldı.

YediHilal'li kardeşlerimize ça-
lışmalarında başarılar diliyoruz.
Allah (cc) yar ve yardımcıları ol-
sun, inşallah.

İlginc Bilgiler

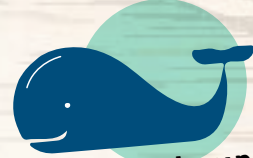
19. yüzyıldaki tüm insanlar, şu an 2 dakikada çekilen fotoğraflar kadar fotoğraf çekememişti.

İnsan DNA'sı 750 oranında muz DNA'sı ile aynıdır.

İnsan uzun süre bir böbrek ve bir akciğerle, midesiz, dalaksız yaşayabilir, ama karacigersiz bir dakika bile yaşayamaz.

İnsanoğlunun vücudundaki en güçlü kas, çene kasıdır.

Mavi balinaların kalbi mo kadar büyüktür ki bir insan atardamarları içerisinde rahatlıkla yüzebilir.

Ahtapotların üç tane kalbi vardır.

Timsahlar daha derine bataabilmek için taş yutarlar.

Kadınlardaki sinir reseptörü sayısı erkeklerdekinin iki katıdır; bu yüzden acıyı daha yoğun hissederler. Ancak, acıya karşı dayanıklılıkları da daha fazladır.

Bin saniye yaklaşık 16 dakika, bir milyon saniye yaklaşık 11 gün, bir milyar saniye yaklaşık 32 yıl ve bir trilyon saniye yaklaşık 32.000 yıl eder.

Parmak izi gibi herkesin dil izi de farklıdır.

Gökyüzündeki yıldız sayısı dünya üzerindeki tüm plajlardaki kum tanesi sayısından fazladır.

Ortalama bir insan, ömrü boyunca dünyanın çevresini yaklaşık üç defa dolaşacak kadar yürür.

Dünyadaki ilk telefon rehberinde sadece elli isim yer almıştı.

Recep KAYA

Kitap okumak insanın dünya ve ahiretini kazanmasına yardımcı olur.

-Öncelikle sizi tanıyabilir miyiz?

Adım Recep Kaya, 1973 Adıyaman Gerger doğumluyum. İstanbul'a 1988 yılında geldim. Evli ve dört çocuk babasıyım. Tekstil işi ile uğraşıyorum. Şu an İstanbul Bağcılar Çınar mahallesinde ikamet etmekteyim.

- İKRA Derneği ile nasıl tanıştınız ve Dernek hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?

Ben yaklaşık 20 yıldır bu güzelliğin içerisindeyim. Farklı isimlerle de belli bir dönem yürüttüğümüz bu faaliyetler, daha sonra "İKRA" şemsiyesi altında günümüze kadar hamdolsun geldi. 28 Şubat süreci gibi zor günlerimiz de oldu, ama çok şükür o zor günlerden bugünlere gelebildik. Bu Dernek birçok kişinin yapamadığı kitap okutmak gibi büyük bir misyonu yükledi. Hem maddi hem manevi olarak kitap okutmak çok zor bir faaliyettir. Bir babanın bile belki de oğluna yapamayacağı bazı şeyleri bu Dernek eliyle insanlarla paylaşabiliyoruz. O yüzden, İKRA Derneğinin kitap okutma faaliyetini çok önemsiyorum.

- Neden kitap okumalısınız?

Dinimizi daha iyi öğrenebilmek, daha kaliteli bir müslüman olabilmek için okumalıyız. Hem dünyamızı, hem de ahiretimizi kazanabilmek için kitap okumalıyız. Eğer kitap okumazsak şer güçler bizim canımıza okur bunu hiçbir zaman unutmamalıyız.

-Kitap okumaya ne zaman başladınız?

1991 yılında çalıştığım yerde bir arkadaşımın bana verdiği kitaplar, okuma alışkanlığı kazanmam için güzel bir başlangıç oldu. Hekimoğlu İsmail ve Emine Şenlikoğlu'nun romanlarını okuyarak başladım. Daha sonra Cuma dergisi okumaya

başladım. Allah, bana o kitapları vererek, okuma alışkanlığı kazanmama vesile olan arkadaşımın razı olsun.

- Sizce kitap okumak insana ne kazandırır?

Kitap okumak insana her anlamda kalite katar, insana özgüven verir, kelime dağarcığına her gün yeni kelimeler eklemesini sağlar ve böylelikle hitabetinin gelişmesine vesile olur. Faydalı ilimler öğrenmesine vesile olduğu için, dünya ve ahiretini kazanmasına yardımcı olur.

-Sizce kitap okumaya engel olan şeyler nelerdir? Sosyal medya ve internet kitap okumaya engel midir?

Evet gerçekten de sosyal medya ve internet bağımlılığı günümüzde kitap okumanın önündeki en büyük engellerdir. Bir de bunun yanında bizim tembelliğimiz söz konusu...

Bizim bu hayatta önem ve öncelik sıralamamızı unutmamamız gerekiyor. Neye, ne kadar zaman ayırmamız gerektiği konusunda, bilinçli olmamız gerekiyor. Kitabın hayatımızdaki yerinin ne kadar önemli olduğunu, hiçbir zaman aklımızdan çıkarmamalıyız.

-Bir kitabı birden fazla okuduğunuz oldu mu?

Nevzat Tarhan hocanın Son Sığınak Aile kitabını iki defa okudum. Gerçekten hocamızın aile ile ilgili çok önemli tespitleri var. Herkese bu kitabı tavsiye ediyorum.

-Derneğimizin kitap listesi hakkında ne düşünüyorsunuz?

Ben Derneğin kitap listesini çok beğeniyorum. Şu anda kitap listemizin dördüncü sınıfında tefsir bölümümden birinden değerli hocalarımızın,

kitap komisyonu toplantılarında bir araya gelecek -istişare ile- bu kitap listesini hazırlamaları, listenin daha kaliteli olmasına vesile oluyor. Gerek İslâmi gerekse insani olarak faydalı ilimlerin olması, listeye ayrı bir kalite katıyor. Allah emeği geçen tüm hocalarımızdan razı olsun.

-Ne sıklıkla kitap okursunuz? Gittiğiniz yerlere kitabınızı da götürüyor musunuz?

Kitap okumak için bence özel bir yer olmasına gerek yok. Evde, işte, piknikte, denizde kısacası her yerde kitap okunabilir. Yeter ki bu açlığımızı hissedelim. Gittiğimiz her yere kitabımızı da götürürsek, her anımızı iyi değerlendirmiş oluruz. Yolda elindeki telefona bakmaktan önüne bakmaya fırsat bulamayan insanlardan olmaktansa, bulduğumuz her fırsatı okumaya ayıran bir insan olmak daha isabetli olacaktır.

-Çevrenizdeki insanlara kitap okuma güzelliğini aşlamak için neler yapıyorsunuz?

Öncelikle hal diliyle bunu yapmaya çalışıyorum. Kitabı yanımda taşıyarak, insanların dikkatini kitaba çekiyorum. Bu dünyaya gönderiliş amacımızın, Allah'a kulluk yapmak olduğunu ve bu kulluğun bilinçli bir şekilde yapılabilmesi için, okumanın ne kadar önemli olduğunu insanlara anlatıyorum. Bir arkadaşım benim elimde devamlı kitap gördüğü için, sana bakınca aklıma kitap geliyor demişti. Bir kız kardeşimiz, kendisine verdiğim kitap neticesinde tesettüre girmeye karar vermişti. Bunlar çok güzel şeyler, kıymetini bilmek lazım.

-Kitap okumayan, bu güzellekle daha tanışmamış olan insanlara neler söylemek istersiniz?

Kitap okumayan insanlar kendilerini çok bilgili zannederler. Halbuki, insan okudukça ne kadar az şey bildiğini anlar. Bu kardeşlerimize kitap okuma konusunda israf ettikleri zamanlara pişman olup, bir an önce kitap okumaya başlamalarını tavsiye ederim.

-En çok etkilendiğiniz kitaplar hangileridir?

Ahmet Cemil Ertunç tarafından yazılan Cumhuriyetin Tarihi adlı kitap, beni yakın tarih konusunda gerçekten çok etkilemiştir. Rus yazar Tolstoy'un kısa hikâyelerden oluşan "İnsan Ne İle Yaşar" kitabı da beni çok etkilemişti. Yazar olarak da olayların inceliğini çok güzel bir şekilde yakaladığını düşündüğüm, İhsan Süreyya Sırma hocanın kitaplarını da çok beğeniyorum.

-Sizce okuduğumuz kitaplar karakterimizi ve dünya görüşümüzü yansıtır mı? Her kitap sizce okunur mu?

Efendimiz (s.a.v) bir hadisinde "Faydasız ilimden Allah'a sığınırım..." buyurmaktadır. Bizim bu dünyadaki ömrümüz sınırlı olduğu için, öncelikle iman, ibadet, ilmihâl, ahlâk gibi konularda bir altyapı, bir temel hükmünde olan değerli kitapları okumamız gerekir. Bu konularda yeterli bilgiye sahip olduğumuz takdirde, diğer kitapları da okuyabiliriz. Bu konuda öncelik sırası çok önemli...

-Son olarak okurlara ve kitap okuyuculara ne tavsiye edersiniz?

Kitap okumayı ihmal etmemeliyiz. Bu dünyaya geliş amacımız iyi bir Müslüman olabilmektir. Bunun yolu da ilim öğrenmekten geçiyor. Bu da günümüzde çoğunlukla kitap okuyarak elde ediliyor. Kitap okumak, ilmi sohbetlere dahil olmak, Kur'ân'ı Kerim'i hakkıyla okuyabilmek çok önemli konulardır. Bu konularda eksiklerimizin giderilmesi için Allah'ın adının anıldığı ilim meclislerini boş bırakmamamız gerekiyor. Sadece öğrenmek yetmez, bunları hayata geçirmekte gerekiyor. Sonuç olarak mutlaka okumalıyız. Eğer okumayan bir toplum olursak, şer güçler bizim canımıza okurlar.

- Kıymetli zamanınızı ayırdığınız ve bizleri kırmayarak teklifimizi kabul ettiğiniz için teşekkür ediyoruz. Allah bir ömür boyunca okumayı ve okuduklarınızla amel edebilmeyi size nasip eylesin.

Amin! Hepimize inşallah. Bana bu fırsatı verdiğiniz için ben size teşekkür ediyorum.

Röportaj: **Ramazan TEKİNALP**

Hangi Mihrimah? Üsküdar mı, Edirnekapı mı?

Hazreti Peygamber Efendimiz, ancak şu 3 mes-cid ziyaret edilir diyerek bizlere Kâbe, Mescid-i Nebi ve Mescid-i Aksa'yı işaret buyurmuşlar. Ancak ule-ma, diğer mes-cidlerin de oradaki dostlar ve bilgilen-mek amacı gibi maksatlarla, yani oralara bir kutsiyet atfetmek gayesi olmaksızın ziyaret edilebileceğini beyan buyurmuşlardır.

Bizler de bu tavsiye doğrultusunda, Esenler İKRA Şubesindeki gençlerle hem yeni mekânlar görelim hem de bu mekânlarda Allah'ı zikrederken, dostluğumuzu pekiştirelim diye 02.09.2018 Tarihinde Gençlik Birimi olarak programlarımıza Bismillah diyerek sabah namazı programı ile başladık.

Sabah namazına Üsküdar Mihrimah Sultan Camii için plan yaptık.

Planladığımız üzere, sabah namazımızı burada kıldık. Namazı müteakip caminin müezzini olan ve sabah namazını kıldırın hocamız ile tanıştık. Kendisinden camiiyi gezdirmesini ve anlatmasını istedik kendisi de kabul etti .

İstanbul'da Mihrimah Sultan'ın adını taşıyan iki cami vardır. Her ikisi de Kanuni Sultan Süleyman'ın kızı Mihrimah Sultan tarafından Mimar Sinan'a yaptırılmıştır. Biri, Üsküdar diğeri ise Edirnekapı'da olan iki caminin de yerini özenle seçmiş ve camileri, dün-yada eşi benzeri görülmemiş bir hesaplama ve es-tetik anlayışıyla inşa etmiştir. Bu hesaplama sonu-cuna göre, senede bir defa, güneş Edirnekapı'daki caminin tek minaresinin arkasından batarken, aynı anda Üsküdar'daki caminin iki minaresi arasından dolunay doğmaktadır.

Üsküdar Mihrimah Sultan Camiine Üsküdar is-kelesinin karşısında olması sebebiyle İskele Camisi-de denilmektedir. 1547'de yapılmıştır. Caminin kub-besi üç yandan yarım kubbelerle desteklenmiştir,

ama ön cephede yarım kubbe yoktur. Mimar Sinan bu tekniği ilk defa Mihrimah Camii'nde denemiştir.

Nisan ve Mayıs aylarında Bayezid yangın kule-sinden veya o bölgedeki yüksek bir noktadan ca-miye doğru bakıldığında; sabah gündeğümünde caminin iki minaresi arasından güneşin doğuşu ve akşam gün batımında ise (Hicrî takvime göre her ayın 14'ünde) ayın doğuşu izlenebilmektedir. Aynı kuleden batı ufku-na Edirnekapı istikametine doğru bakılır ise; Mihr-î Mah Sultan Edirnekapı Külliyesi'nde de, sabah ayın akşam da güneşin batışı izlene-bilmektedir. Mihr-î Mah Güneş ve Ay manasına gel-mektedir.

Kitap Mütalaası

İKRA Derneği Nenehatun temsilciliği olarak derneğimizdeki çalışmaların daha verimli olması, İKRA kimliğini daha iyi anlamak ve kitaba dair dikkat çekmek/farkındalık oluşturmak için “Kitap Mütalaası” yapma kararı aldık.

Çıktığımız bu yolculuk için ilk etapta derneğimizin “Teşkilatın Yol Rehberi”ni kitap olarak belirlemiştik. Bir pazar sabahı icra ettiğimiz programda katılan her bir arkadaşımız kitaptan aldıkları notları tek tek anlattılar. Genel itibarıyla anlatılan her not sonrası karşılıklı münazaraya dönüşen programımız çay eşliğinde hem keyifli hem de bereketli olmuştur.

Bu süreçte emeği geçen herkese teşekkür ederiz. Umarız bu çalışma, bundan sonra kardeşlerimiz için bir örneklik teşkil eder. Yaptığımız hata ve kusurlardan dersler çıkararak daha iyilerini, güzellerini yapabiliriz.

Bir bütünlük içerisinde hâl üzere olan güzel ahlâklı, ilim, irfan, hikmet, basiret, feraset sahibi insanlardan olmamız ümidi ile... Allah'a emanet olunuz...

Kur’ân’ı Gönlüne Yazanlar

Nenehatun Temsilciliği Hanım Komisyonumuz tarafından yaz döneminde kız çocuklara yönelik “Kur’ân’ı Gönlüne Yazanlar, Kur’ân Kursu” programımız yapıldı.

Hanım Komisyonumuz Başkanı Selma Sevil ve Fatma Yılmaz Hocamız önceliğinde yapılan kursumuz 25 Haziran’da başladı ve 17 Ağustos’ta sona erdi. Kurs boyunca çocuklarımıza Kur’ân-ı Kerim dersleri yanında çeşitli etkinlikler de yapıldı. Eğitimin kolaylaşması için ezber derslerimiz çocuklarımıza oyun eşliğinde yapıldı. Programımızın sonunda bilgi yarışması yapıldı ve başarılı öğrencilerimize hediyeler verildi.

Yaz Kur’ân Kursumuzun devamı niteliğinde eğitimlerimiz derneğimizde öğle ve ikinci saatleri arasında devam edecektir. Müsait olanları bekleriz.

GÖZTEPELİLER! OKUMAMAK İÇİN BAHANENİZ KALMADI

Evet, Göztepeliler. Sizin de bahaneniz kalmadı, çünkü İKRA Derneğimizin Bağcılar Göztepe Mahallesinde Göztepe Temsilciliğimiz açıldı ve çalışmalarına hızlı bir giriş yaptı.

Derneğimizin temel çalışması olan kitap okuma ve okutmak için hiçbir fedakârlıktan kaçınmayan yönetim kurulu üyeleri kısa sürede 50'ye yakın kitap listesi oluşturdu.

Ayrıca, yakın zamanda resmi açılışını gerçekleştireceğimiz Temsilciliğimizde, haftalık seminerler ve Kur'ân-ı Kerim dersleri yapılmaya başlandı.

Her hafta Pazartesi akşamları saat 21:00'de birbirinden değerli hocalarımızın gerçekleştirdiği seminerlerde Riyazu's Salihin derslerine devam ediyoruz.

Seminerlerimizin ardından misafirlerimizle birlikte masa başında hoş sohbetimiz ve çay ikramımız ile hasbihal ediyoruz.

“Sizin en hayırlınız Kur’ân-ı Kerim’i öğrenen ve öğretenlerinizdir.” hadis-i şerifine mazhar olmak için işinin ehli hafız Murat hocamızdan özel Kur’ân-ı Kerim dersleri alıyoruz.

Aynı zamanda bu çalışmalarda bizleri maddi manevi olarak yalnız bırakmayan dostlarımızın da acı tatlı günlerinde yanında oluyoruz. Bu vesile ile Şubemizin Teşkilatlanma Birimi Sorumlusu Vural ERCE kardeşimizin Ertuğrul Efe isimli oğlunun dünyaya gelmesi hasebiyle evinde ziyaret gerçekleştirdik.

Temsilciliğimizin faaliyete geçmesi aşamasında bizleri yalnız bırakmayan ve ilk fırsatta bizleri ziyaret eden diğer Temsilciliklerimizden arkadaşlarımızı misafir ettik.

Biraz da Gülelim

- Ayakkabının kalleşi ayağı arkadan vurur
.....
- Keşke okula gitmek için her sabah alarm çaldığında polisler kapıyı kırıp "yat yat yat" diye bağırsa da geri yatsak...
Sabahçı olmak zor zanaat
.....
- Suya sabuna dokun, mikroplardan korun
.....
- Hocaya senin değerini sordum, dünyalara bedel dedi.
Dünya'nın değerini sordum beş para etmez dedi
.....
- Dünya Güzel Olsaydı Doğarken Ağlamazdık, Yaşarken
Temiz Yaşasaydık Ölürlen Yıkanmazdık
.....
- Eski başka, eskimiş başkadır. Nice eskiler vardır ki, hiç
eskimez.
.....
- Sadece hayallerim yıkıldı, duruşumda bir sıkıntı yok!
.....
- Sen onlar gibi değildin, sen anlar gibiydin
.....
- Ben yalan dünyayı kaldıramıyorken birde sanal dünyayı
çıkardılar.
.....
- Bu dünya yuvarlaksa, bazıları köşeyi nasıl dönüyor?
.....
- Tam öğrenmeye başlamıştım ki, okul bitti.
.....
- Yemişim aşk acısını. Bu dünyada küçük ayak parmağını
sehpaya çarpmak gibi bir gerçek var.
.....
- Farkımı fark etmedin ya artık fark etsen de fark etmez.
.....
- Bu hayatta gülmemi isteyen tek kişi fotoğrafçıydı.
.....
- Duvara yazı yazmayın demiş altına tamam diye yazı
yazmışlar.
.....
- Asgari ücret gibiyim kimse benle geçinemiyor.

İKRA Derneğinin programlarının yayınlandığı ve okuyucularına programlarını duyurduğu sosyal medya hesaplarımıza sitemizin sağ üst köşesinde bulunan sosyal medya hesap logolarını tıklayarak veya aşağıdaki linklerden sayfalarımızı beğenerek, yaptığımız ve yapacağımız programlardan haberdar olabilirsiniz. **"Farkınız Okumak Olsun"**

ikradernegi

ikradernegii

ikradernegi

thentranimasyon

İKRA ANADOLU İRTİBAT

İHSAN KARADAŞ - 0507 750 50 16

Esenler Şubesi

Fatih Mh. Fatih Cd. 220/1 Sk.
No:4/A Esenler
Tel: 0554 651 43 43

Bağcılar Şubesi

Çınar Mh. 5/2 Sk.
No. 8 Bağcılar
Tel: 0530 524 13 01

Güngören Şubesi

Güneştepe Mh. Şehit Özcan Canik
Sk. No:11/C
Tel: 0536 619 33 37

Tuna Şubesi

Tuna (Karabayır) Mh. Bağcılar Cd.
No:48 Esenler
Tel: 0543 788 22 40

Nenehatun Şubesi

Nenehatun Mh. Aziziye Cd.
No: 70 Esenler
Tel: 0532 456 86 16

Başakşehir Şubesi

Başak Center, Uğur İş Merkezi, Kat:1
D:6 5. Etap, 2. Kısım - Başakşehir
Tel: 0532 417 08 00

Göztepe Şubesi

Göztepe Mh. Maslak Cad. 2351 Sok.
No:4 - Göztepe
Hatip Demir: 0546 425 12 25

ÇÖZÜM®

EĞİTİM KURUMLARI

**4-5-6-7-8,
SINIFLAR**

「problem yok
çözüm var」

ÇÖZÜM®

EĞİTİM KURUMLARI

www.cozumegitimkurumlari.com

**BAĞCILAR
433 33 39**